

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 22

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 24 d. Gegužio (May), 1923 m.

KAINA 5 CENTAL.

Vol. IX.

VOKIETIJŲ DIDELI STRAIKAI GRUMOJA REVOLIUCIJĄ. LENKIJOS KABINETAS REZIGNAVO. LIETUVOS LAIVAI SUSISIEKIA SU LONDONU.

Lenkija rengiasi užgrębt Danzigą. Užrubežinių valstybių protestai prieš Suvienytas Valstijas. Pageidauja daugiau kariumenės. Klanų numaskavimo įstatymas New Yorko valstijoje. Francuzijos priemeras su savo draugais norėjo rezignuoti. Nežada priimt nustatymą 8 valandų darbo plieno liejyklose

VOKIETIJŲ KURIASI REVOLIUCIJA.

Berlin, Vokietijoje. Francuzijos okupuotoji teritorija prasidėjo didelis darbininkų bruzdėjimas, daugiausia Essen aplinkėse. Kasyklų darbininkai paskelbė abelną straiką, prie kurio dedasi ir kitų pramoninių darbininkai. Ikišiol susitraikavo apie pusantro šimto tukstančių darbininkų. Geselkirchene atsibuvo straiquierių demonstracijos, kurias policijai norint išvaisyti, kilo kruvinas mušis abiejose pusėse. Kovoje keliatas žmonių žuvo, ir apie šimtas tapo sužeistais. Policija pasitraukė, kuomet straiquieriai padegė policijos stovyklą ir mieste paskelbė savo valdžią.

Francuzai į kovas nesikišo ir dabar dairosi aplink, nes bijosi, kad ne įvyktų francuzų smerkėnė. Straiquierius sakoma, šelpia Rusija ir sprendžiama, kad greitai kils Vokietijoje revoliucija, grumojanti visai centralinei Europai. Abelnai, besiplatinanti straiikai gero ne lemia.

TIKRAS LIETUVOS SEIMO SĄSTATAS.

Washington, D. C. (L. I. B.) Naujai išrinktoji Lietuvos seimo galutinasis sąstatas yra šitoks: Ukiniukų sąjungos 14 rinktinių atstovų; Krikščionių demokratų 14 rinktinių atstovų; Darbo federacijos 12 rinktinių atstovų; Valstiečių liaudininkų 16 rinktinių atstovų; Social-demokratų 8 rinktiniai atstovai ir: Židų 5, lenkų 5, vokiečių 2 ir rusų 2.

LIETUVA LAIVAI SUSISIEKIA LONDONĄ.

Washington, D. C. (L. I. B.) Gegužio 25 dienoj Lietuvos garlaivių bendrovės laivai pradėjo plaukioti tarp Klaipėdos ir Londono. Tai pirmutinis Lietuvos susisiekimas su Anglija savo laivais. Tos pačios Lietuvos garlaivių bendrovės laivai jau nuo seniau plaukia Baltiko jūrems tarpe Klaipėdos, Rygos ir Revalio.

SUGRIUVO LENKIJOS KABINETAS.

New York, N. Y. Čia parėjo žinios iš žydų žinių agentūros, kad Lenkijos ministerių gabinetas su priemero Sikorskiu rezignavo iš savo vietų. Rezignacijos priežastis aiškina tuomi, kad seimo pasiuntiniai, krikščionys-socialistai ir

žydų atstovai seime pasipriešino ištrėmimui Ukrainos pabėgėlių iš Lenkijos, sulgy ministerijos pareikalavimo praėjusio Balandžio mėnesį.

LENKIJA RENGIA SI UŽGRĖBT DANZIGĄ.

London, Anglijoje. Tarpe Lenkijos ir Danzigo santikiai kaskart vis labiau blogėja, ir rodosi, kad Lenkija mėgins su francuzų pagalba Danzigą užgrębt, nes pasitaromis dienomis iš Lenkijos dauginasi žinios, kad Danzigo valdžia ėmus persekioti ten įsikurusius lenkus ir, kad Vokietija kursianti Danzigą Lenkijai ne pasiduos. Lenkija grumoją Danzigui blokada.

UŽRUBEŽIŲ PROTESTAI S. VALSTIJOMS.

Washington, D. C. Suvienytoms Valstijoms užgyrus tiesas darymo kratų ant užrubežinių laivų, atplaukusiu į Suv. Valstijų prielaukas, įješkant degtinės, ambasadoriai: Anglijos, Italijos, Holandijos, Francuzijos ir Ispanijos, įteikė savo valdžių protestus prieš tokias tiesas. Ten griežtai protestuojama už pasiryžimą daryt kratas ant jų laivų.

KU-KLUX KLANAI BILINĖJASI.

Little Rock, Ark. Mažasis Ku-Klux Klanų organizacijos veizeris W. Evans, patraukė teisman už nuplėšimą jam garbės didįjį veizerį Simmons, reikalaujamas atlyginimo \$100,000 už tai, kad tas laikraščiuose paskelbė jį išeikvojus \$100,000 organizacijos pinigų, savo privatiškiems reikalams. Skundėjas sako, kad jo priešas norėdamas gautis jo vieton, jį melagingai šmeižia.

AŠTUONIOS VALANDOS DARBO.

New York, N. Y. Pernai visos plieno liejyklos beveik be jokių pasipriešinimų sutiko įvesti aštuonias valandas dienos darbo, ir paskui kai kuriose liejyklose tas išpildyta, bet kitose pasiliko ir toliau 12 valandų. Dabar susirinkus darbu tyrinėjimo komisijai, plieno trusto prezidentas Gary pasakė, kad įvedimas aštuonių valandų darbo sugriautų plieno pramonę, nes reiktų samdyti 60,000 naujų darbininkų, kuomet jų visur didelė stoka. Tai pasakęs jis išėjo iš susirinkimo.

NORI DAUGIAU KARIUMENĖS.

San Francisco, Cal. Kariškasis ministeris Weeks, atsilankęs čia pokilin kariukų valdininkų turėjo prakalbą, kurioje pasakė, kad Suvienytų Valstijų šiadienišė kariumenė, sulgytinant ją su kitų valstybių kariumenėmis pagal didumo valstybės, yra tik 46 vietoj ir todėl permaža. Jis sako, kad prezidentas turi kuogreičiau kariumenę papildyt 150,000 naujų kariukų ir 13,000 oficerų.

TAI BENT KOMPANIJA PRALOBS.

New York, N. Y. New York Central geležinkelio kompanija liepė areštuot du darbininku, Berdino ir Turano, kurie pasivogė iš geležinkelio vagono biskutį anglių. Stulg kompanijos advokato, jie pavogė 100 svarų anglių, kas kainuoja \$2. Teismas kaltinamais priteisė kompanijai užmokėti \$2. New Yorko laikraščiai paskelbdami šią žinią, sako, tai bent dabar geležinkelio kompanija pralobs.

FRANCUZIJOS PRIEMERAS NORĖJO REZIGNUOTI.

Paris, Francuzijoje. Priemeras Poincar supyko ant parlamento, kad tas atsisakė prašalint radikalus parlamento narius, kurie nesutiko baust narį Marcel Cachin, kaltinamą kaip išdaviką. Poincar su savo draugais ministeriais nunešė savo rezignacijos prezidentui Millerand, bet tas ne priėmė.

Sakoma, kad buvus tai tik priežastis, bet iš tiesų pasiryžimas rezignuoti yra tai įsiklampojimas Vokietijoje su kariumene, kurios palaikymas valstybėje galutinai stumia prie bankruto.

KLANŲ NUMASKAVIMO ĮSTATYMAS.

Albany, N. Y. Valstijos legislatura perleido ir gubernatorius Smith pasirašė World'o bilių, kuriuomi prisakoma visiems Ku-Klux Klan organizacijos nariams užsiregistruot pas valstijos sekretorių, paduodant pilnus savo adresus ir organizacijos konstituciją. To nepadarius galės but pavesta valstijos kariumenei gaudyti šios organizacijos narius jų suirinkimuose, ir teisme jie bus baudžiami kaip kriminalistai.

TIKISI NAUJO PRIEMERŲ UŽTARIMO.

Berlin, Vokietijoje. Vokietija pilnai tikisi, kad Anglijoje užėmus priemero vietą Baldwinui, visa Anglijos politika kryps kiton pusen ir todėl Anglija spirs Francuziją mainyt Ruhro okupacijos plenus. Pilnai tikima, kad to paties Francuzijos pareikalau ir Belgija, kadangi šiadien Francuzija su nieku nesiskaitydama elgiasi perdaug saivališka.

VOKIETIJOS SOCIALISTŲ REIKALAVIMAI.

Hamburg, Vokietijoje. Čia atsibuvo Vokietijos socialistų suvažiavimas, kuriame apart savųjų reikalų priimta rezoliucija, kad butų pareikalauta valdžios visomis priemonėmis naikinti internacionališką komunistų ir lauzyt raganų kapitalizmui, kuris valstybę stumia pragaištin. Reikalaujama, kad iš kapitalistų butų atimta auksas ir leidžiama auksiniai pinigai vieton bevertės popierinių.

KETURIOLIKA ŽMONIŲ SUDEGĖ.

Mexicali, Cal. Čia siautė didelis gaisras, kuris išnaikino beveik visą miestelį. Suvirš tukstantis gyventojų likosi be pastogės. Degėsiuose surasta ikišiol keturiolikos žmonių lavonai, daugiau dar bus surasta daugiau. Abelnas nuostolis apskaitoma arti penkių milijonų doliarų. Gaisras prasidėjo iš krutančių paveikslų teatruko.

RENGIA \$25,000,000 PASKOLO AUSTRIJAI.

New York, N. Y. Piniukų trusto karalius J. P. Morgan apreiškė Austrijos paskolos komisijai, kad New Yorko bankos baigia planą paskolai pirmos dalies pažadinti 25 milijonų doliarų. Nuokart bus paskolinta 25 milijonų doliarų. Apreiškimas įteiktas raštu, kuriame pasakyta, kad ši paskola bus tai pradžia pagerinimo centralinės Europos buvio.

NORI ŽINOT AR POLICIJA APSIMOKA.

Boston, Mass. Valstijos senatorius Haigs iš Greenfieldo pasiulė legislaturai užvesti tyrinėjimus, kad peritiktinusi, ar "laukinė" policija, kuri užpernai užvaisinta, yra reikalinga, ir ar jos palaikymas apsimoka.

Senatorius turi nurodymus, kad ši policija pirmuose metuose apsiėjus \$40,000, bet toliau jos palaikymas vis brangiau parsieina, kuomet valstijai vis daugiau reikalingi pinigai.

RUSIJOJ KERŠIJAMA SVEICARIJAI.

Kopenhaga, Švedijoje. Čia pareina žinios, kad Petrograde, Maskvoj, Kijave ir Odesoj areštuota daug šveicarų, kaip keršijant Šveicarijai už nužudymą Rusijos pasiuntinio Verovskio. Odesoj gaujos užpuolė sunaikino kelias šveicarų vedamas pramonės. Valdžia rengiasi panaikinti vizas šveicarų pasportams.

NAUJAS PENNSYLVANIJOS ĮSTATYMAS.

Harrisburg, Pa. Valstijos gubernatorius Pinchot pasirašė legislaturai perleistą bilių, kuriuomi uždraudžiama linčiavimas. Nuošiol linčiavimas, iš namų pagriebimas, ar pasikėsimas pagriebti, atėmimas policistui areštuoto žmogaus taip kaip ir žmogudystė, bus skaitoma kriminališku prasižengimu ir už šio įstatymo peržengimą bauda skiriama \$10,000 arba kalėjimas dešimčiai metų.

BULGARIJA LAUKIA NAMINĖS KARĖS.

Berlin, Vokietijoje. Bulgarijaj laukiama užsidedimo naminės karės. Pastaromis dienomis prasidėjo bruzdėjimas ir agitacijos, kad nuverst dabartinę valdžią. Revoliucionieriai veikia išvien su mecedonais. Praėjusio subatoj areštuota daugybė revoliucionierių Sofijoje, Bukarešte ir Belgrade.

RHURE PLATINASI TERORAS.

Bochium, Vokietijoje. Sukilimai prasidėjo Wannan ir Wetten aplinkėse. Sukilėliai per naktį visoe aplinkėse plėšė pramonės įstaigas. Wettene plėšikų suvaldymui pašaukta gaisrininkai, kurie su pagalba šalto vandens plėšikus išvaikė. Prieš dieną įvyko muštai policijos su sukilėliais. Kovoje žuvo iš abiejų pusių 30 žmonių, ir antra tiek sužeista.

REIKALAUJA PALIUOSUOT KALINIUS.

Washington, D. C. Radiškiukų organizacijai yadai raštu pareikalavo prezidento Hardingo paliuosuoti iš kalėjimų 52 "politišku kaliniu", kurie karės laiku suminta už konskripcijas. Reikalaujama juos paliuosuoti "be" jokio atidėliojimo". Reikalavimo raštas pasirašyta valstijų gubernatorių, advokatų, kolegijų prezidentų, reprezentantų, redaktorių ir kitų įžymių ypatų, kurių vardai ne skelbiama.

to Hardingo paliuosuoti iš kalėjimų 52 "politišku kaliniu", kurie karės laiku suminta už konskripcijas. Reikalaujama juos paliuosuoti "be" jokio atidėliojimo". Reikalavimo raštas pasirašyta valstijų gubernatorių, advokatų, kolegijų prezidentų, reprezentantų, redaktorių ir kitų įžymių ypatų, kurių vardai ne skelbiama.

DETROITAS TEKS FORDUI.

Detroit, Mich. Detroito miestas kiek seniau pasiskolines iš H. Fordo \$500,000 savo išlaidoms persitikrino, kad geriau skolint nuo jo negu nuo New Yorko piniguočių, kadangi tie skaito 5%, o Fordas tik 4%, ir todėl dabar prašo jį paskolint dar 8 milijonus. Kai kas spėja, kad Detroit miestas netrukus prasiskolins Fordui iki tiek, kad miestas turės pereit Fordo nuosavybėn.

SEPTYNIS METUS KALĖJIME BE TEISMO.

Providence, R. I. Valstijos kalėjime išlaikyta be teismo tulas Louis Picerno, kuris 1916 m. tapo areštuotas už šaudymą gatvėje, ir vėliau buvo palaikytas bepročiu. Dabar daktarams apžiūrėjus jį ir radus ne pavojingų, išleistas liuosybėn paliekant jį priežiuroje teismo paskirtos komisijos, ir jei nepasirodys pavojingų ramiems žmonėms, galės laisve naudotis kol gyvas.

PROFESORIUS ŽUVO NUO BOMBOS.

Varšava, Lenkijoje. Varšavos universiteto tiesų fakulteto profesorius Orzecki kambaryje eksplodavo dinamito bomba, kuri profesorių mirtinai sužeidė, ir jis tuojaus numirė. Kas bombą jo kambarin įmetė, niekas nežino. Valdžia paskyrė 30 milijonų markių tam, kuris nurodys nieką, įmetusį bombą.

"BLAIVININKAS" PARDAVINĖJO DEGTINĘ.

Cleveland, Ohio. Čia areštuota buvęs prohibicijos agentas Counts ir jo brolis advokatas, už pardavinėjimą degtinės ir ėmimą kyšių nuo degtindarių. Jiedu už kyšius išsteisindavo degtinės dirbėjus, o kurie kyšių nemėdavė, nuo jų atimta degtinė už pinigus pardavinėjo jos trokštantiems.

IŠ DARBO LAUKŲ

—Worcester, Mass. Miesto taryba pripažino ir matoras patvirtino pakėlimą algų visiems gaisrininkams, iki \$42 per savaitę.

—Richmond, Va. Bovelnos verpyklos paskelbė, kad jų pramonė apsieina su vietiniais darbininkai ir todėl nepageidaujami darbininkai iš šaurinių valstijų, ypač ateiviai.

—Scenectady, N. Y. Susitraikavo čia gatvekarių konduktorai ir motornai. Vieton gatvekarių žmones ėmė važiot automobiliai. Straiquieriai rengiasi kovon su automobilistais.

—Providence, R.I. Warren audyklon priėmus tris darbininkus unijon nepriklausančius, staklių rengėjai išėjo straikan, bet po trijų dienų sugrįžo prie darbo.

—Brockton, Mass. Du skyriai kurpių dirbėjų nutarė išeit straikan, išreiškiami simpatijos jau nuo seniau straikuojantiems paquotojams.

—New York, N. Y. Čia rengiasi apšaukt generališka straika darbininkai prie namų statymo. Jei straiikas įvyks nuo 1 d. Birželio, apie 80,000 žmonių rasis be darbo. Jie reikalauja pakėlimo algų po \$1 per dieną.

—New York, N. Y. U. S. shipping laivų darbininkai pareikalavo pakėlimo algų \$15 per mėnesį. Taryba reikalavimą atmetė.

—Brockton, Mass. Kurpių dirbėjų straiikai nesiliaujant, kompanijos užsakymus siunčia į Haverhill fabrikus.

—Laconia, N.H. 2000 darbininkų prie pančiukų mezgimo, laimėjo algų pakėlimą 12 1/2 %.

—Worcester, Mass. Susitraikavo moteriškų drabužių siuvėjos, reikalaujamos algų pakėlimo ir darbo sąlygų pagerinimo.

—New York, N. Y. 10,000 sienų teplių ir popieromis lipintojų, iš New Yorko ir 22 kitų miestų, po dviejų savaitių straiko laimėjo pakėlimą algų iki \$10 per dieną ir 5 dienas darbo per savaitę.

—Baltimore, Md. Geležinkelio Baltimore & Ohio kompanija susitaikė su darbininkais, pakeliant jiems algas iki 70 ir 73c. per valandą. Darbo kitos išlygos liekasi tos pačios, kaip ikišiol buvo.

Žinios iš Lietuvos

Medžių sodinimo iškilmės.

Kaunas. Sekmadienį, 6 Gegužės, Kaune labai iškilmingai tapo atšvęsta medžių sodinimo šventė. 1 valanda į Žaliojo kalno aržuolyną suplaukė minių minios su vėliavomis, vėliavėlėmis ir plakatais įvairios visuomeniškos organizacijos, visų mokyklų mokiniai, dalyvavo svetimų valstybių konsulai (neišskiriant nė bolševikų) ir šiaip publikos su keliais muzikos orkestrais. Susirinkus organizacijoms kun. Tumas pasakęs trumpą pamokslėlį pašventino sodinamuosius medelius. Po pašventinimo tarp retų senų aržuolų tapo pasodinta daugybė visokių medelių. Medelius sodino visos organizacijos, valstybės įstaigos ir pavienės ypatos.

Iškilmės programo pavidainimui po atviru dangumi buvo suvaidinta primenantis gilios mūsų protėvių senovės vaizdą veikalas, padainuota tautos himnas ir šiaip liaudies dainelių. Ypač girdi didelių išpuodžių darė senovės gražiais širmukais, apsišarvavę geležiniais šarvais bei skydais raiteliai, kurie šaukiant trimitui, visų smarkumu leidosi gelbėti pavergtosios sostinės—Vilniaus.

Pažymėtina, kad lyg kaudiečiams į pagelbą atėjo ir pati gamta. Ikišiol vis buvo labai šaltas oras, gi 6 Gegužės tai jau stačiai buvo puikiausia, šilta vasaros diena, o 10 val. vakaro, lyjant šiltam lietui, griaudė pirmasis ši pavasarį griausmas.

Lietuvos Sunus.

Dirbo ne savo darba.

Upyna (Telšių apskr.). Prieš vėlykas čia labai daug vargū turėjo tikintieji, kuomet reikėjo vėlykinę išpažintį atlikti, nes vietinis kunigaš per kiaušias dienas buvo užimtas šeiman rinkimo reikalais, su kuriais įvairių agitatorių pas jį niekad netruko. Zmonėms nesulaukiant ateinančio kunigo klaušyti išpažinties, kai kas nuedavo paklaust ar ateis, tai kunigas tiems rusčiai atrėdavo: "Ar negalit laukt? Aš turiu daug žmonių čia, ir turiu su jais reikalus atlikt".

Kuo toliau tuo daugiau.

Višakio-Ruda (Mariampolės apskr.). Vartotojų bendrovės izde jau nuo seniai patėmyta pinigų trukumas, nesutinkantis su užrašais. Pirmu kartu bendrovės vedėjui dovanota, antrą kartą pasirodžius jau didesniam nepritekliui, dovanota pusė sumos, o antrą pusę turėjo atiduoti. Dabargi vėl peržiurint knygas pasidarė nepriteklius net 2200 litų. Šiuomkart vienok vedėjui jau nieko nedovanota, ir jis turi visą sumą sumokėt.

Skaudūs išpuodžiai.

Šiauliai. Fantazijos sajeje buvo vaidinama "Lizdės naminio liuto". Vaidinimas išėjo gerai, bet publika suteikė tiesiog skandų išpuodį. Trukšmas, stumdyma-

sis, girtų rėkavimai, net bjauru atsiminus. Visi sėdėjo su kepurėmis ir viršutiniais drabužiais, nes už pasidėjimą drabužių buvo lupama po vieną litą. Paklausus kodėl taip brangiai skaito, atsakymas gauta: "Gorori po rusku, ja vašago jakika neponimaju".

Suėmė nenaudėlį.

Taujėnai. Ukmergės milicija suėmė Kazį Usonį iš Dumblų, kuris tyčia padegė valdiškos girios sargo namus. Suimtasis prisipažino tyčia tai padaręs, tik teisinosi, jog nežinojęs, kad tai girios sargo namas; jis manęs, jog namas priklausas Rašvarskui, ant kurio jis turėjo piktumą.

Apsileidęs kampelis.

Pilviškiai (Vilkaviškio apskr.). Nors Lietuvoj jau seniai panaikinta senieji pinigai-ostai, vadinti auksiniais, ir pakeisti litais, tai Pilviškiuose visgi dar ikišiol vartota auksiniai su skatikais, "Kredito bendrovė" ir tik dabar jie pradėta keist litais.

Pradėjo veikt.

Laukuva. Ikišiol čia kaip ir visur, milicija žiurėjo per pirštus į miestelio tvarką, ir todėl miestelis buvo labai apsileidęs švarojė, net bjauru į jo gatves buvo ir pažvelgt. Dabar milicija vienok jau pradėjo veikt ir verst gyventojus prie švaros. Ir tas greitai pagelbėjo, nes miestelis šiadien turi visai kitokią išveizdą.

Žudo ir nelaidoja.

Mazeikiai. Čia priimta tiesos naikinti šunis mieste, nes per daug jau jų priviso. Dabar milicijantai kur tik pasitinka gatvėje šunį, tuojaus ir nušauja. Tik blogai, kad nušovė juos nelaidoja, ir taip net žmonių pilnoms gatvėms esant, visur drykso negyvi šunias.

Netikus tvarka.

Mariampolė. Du kartu per savaitę ateina čia iš Kauno trukis, tik nelaimė, kad labai netikęs, nes turi tik vieną lemtą vagoną, kuris visuomet buva užimtas tarnais, o pasažierams reiklia lipti į tavorinius vagonus. Vargas ypač moterims į juos lipt, kadangi slankščiai nuo žamės per pusantro metro augštai.

Nelemtas pasielgimas.

Purviniškiai (Mariampolės apskr.). Pro čia eina trukis iš Kauno į Mariampolę ir atgal, ir kuomet yra pasažierų, trukis čia sustoja. Dabar parsiejo gimnazijos direktoriui keliaut į Kauną. Pamojo jis trukiui ir tas sustojo. Direktoriui ilpus į vagoną, prisikabinta prie jo kam sulaikęs truki, ir užtai atimta jam pasas ir nepriimta važiuot.

Daugybė nevaldomų šunų.

Gruzdžiai. Čia nežinia dėl keno kaltės yra išviešpatavusi mada, kad kiekvienas gyventojas laiko po ke-

turis-penkis šunis, ir visi jie palaidi. Per kaimą žmogui negalima pereit, nes viso kaimo šunias subėgę gali papjaut. Prie to dar ir kita bėda, nes kaip pasiutęs atbėga į kaimą ir vieną aprieja, tai paskui ir pasiutusius nuo sveikų atskirt negalima.

Nubaudė laikraštį.

Kaunas. Už Naruševičiaus begėdiškus šmeižimus teismas nubaudė trimis dienomis kalėjimo laikraštį "Laisvė", arba aiškiau sakant, jos redaktorių Bistrą.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS PRANESIMAS.

Atstovybėn kartais kreipiasi ypatos, pasiskųsdamos, kad jų siųstieji Lietuvos pašto siuntiniai nėra pasiekę adresatų ir praštuos atsitikimus ištiirt.

Atstovybė yra tuo reikalu susinešusi su Lietuvos pašto valdyba, kuri prašo paskelbt žemiau išdėstytą žuvusių siuntinių pajieškojimo tvarką.

Kadangi pašto siuntiniais iš Amerikos Lietu- von tenka pereit didelę kelionę, todėl kad ištyrus kur siuntinys yra žuves ir, kad suradus to žuvimo kaltininką, reikia sekt visą siuntinio kelionę, pradedant nuo jo atidavimo paštan. Tokį sekimą daro sutartinai Lietuvos ir Amerikos pašto valdybos.

Todėl, kaip tik gausite žinią, kad jūsų siųstas Lietuvos siuntinys nėra pasiekęs adresatų, kurio adresą ant siuntinio buvute uždėję, tuojau kreipkitės ne kitur, bet į tą pačią pašto įstaigą, kuriai buvute padavę savo siuntinį siųst.

Kartu su tuo paduokite tai pašto įstaigai:

- 1) Paaiškinimą (jie gaudami pašte), kad siuntinys adresato nebuvo gautas,
- 2) Tame aiškinime reikia įrašyt siuntinio numeri, kad jis buvo įduotas persiuntimui (menesis ir die- na), ir kam jisai buvo siųstas (koks ant jo buvo uždėtas adresas.
- 3) Prie paaiškinimo pridėt gautąjį iš pašto, paduodant savo siuntinį, kvitą, arba tos kvitos nuorašą.

Tokį paaiškinimą Ameri- kos paštas pasiųs pakeliui siuntinio sekimo ir tuomet tik bus galima susekt kur siuntinys buvo žuves, arba jei jisai adresatui atėjo su- naikintas ir išplėstas, tai bus susekta kas to yra kal- tininkas.

V. Čarneckis,
Lietuvos atstovas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

¶ Vulkanas Etna, Italijoje, nuo kelių savaičių metęs šaltus pelenus, pastaromis dienomis pradėjo verst lavą su liepsnomis. Aplinkiniai gyventojai bėga į kalnus. Laukiamai netrukus ir žemės drebėjimo.

¶ Pomeroy, Ohio, J. Mil- ler, unijai priklausantis angliakasis, susipykęs su kaimynų E. Swiner, peršovė jį. Policijoje pasiaiskino, jog nušovė jį todėl, kad jis ne priklausio unijai.

¶ Vokietija į Suvienytas

Valstijas atsiuntė 60 milijonu markių auksu, kad patalpint jį New Yorko bankose kaip kredita išmokėjimui Belgijai kontribucijos dalies.

¶ Boston, Mass. valstijos gubernatorius Cox pareikalavo legislaturas padidint valstijos izdą \$1,144,190. Izdo padidinimui legislatura mato tik vieną kelią, tai gyventojų apdėjimą naujais mokesčiais.

¶ Uniontown, Pa. kariškuoju orlaiviu pasikėlė oficerai McGinnis ir Murally. Leidžiantės žemyn, dėl tirstų miglų nepatėmijus gerai kelio, orlaivis susitrenkė į kalno viršunę. Eksplodavus gazalino supylai, abu oficerai skaudžiai apdegė.

¶ Plymouth, Anglijoj, su- sekta, kad kasžinkas ant laivų, atplaukiančių iš Su- vienytų Valstijų, vagia pačto maišus su laiškais. Pastaromis dienomis pasigęsta penkiolikos maišų, kuriuose buvo kelios dešymtis ir regi- struotų.

¶ Saksonijoje prasidėjo boi- kotavimas Australijos medvilnės, kuri čia pastaruojų laiku pradėta atgabent. Pramoninkai žada medvilnę pirktsi Argentinoj.

¶ Bridgepört, Conn. tei- smo tapo pasmerkta aštuoniems metams kalėjiman tu- las H. Goldy, už vogimą au- tomobilių. Kalėjime jis prabuvęs tris savaites, pasi- korė ant kampo durių, pasi- darsęs kilpą iš sudraskytos paklodės.

¶ Boston, Mass. Iš Deer salos kalėjimo pabėgo du kaliniai, palikę laiškus, ku- riuose pasakya, kad jie ei- na pagelbēt ukinkams, ku- rie negauna darbininkų.

¶ Sveicarijos komunistai išleido atsisaukimą į darbi- ņikus, kviečiant prie su- rengimo demonstracijų už- protestavimui prieš nužudy- mą Rusijos pasiuntinio Ve- rovskio.

¶ Automobilių fabrikant- as Ford uždirba nuo kiek- vieno padirbto automobi- liaus po \$55. Tokiu budu per metus, baigiant 28 diena Vasario šių metų, jis uždir- bo \$84,348,605.

¶ Benson, Arizona, para- ko fabrike ištiko smarki ek- spliozija, kurioj žuvo keturi darbininkai, ir devyni kiti tapo skaudžiai apdegtinti.

¶ Mexicali, Kalifornijoje, siautė didelis gaisras, kuris sunaikino dalį miestelio. De- gančiose triobose sudegė ke- turiolika žmonių.

¶ Quebec, Kanadoj, prasi- dėjo išnaujo teismas prieš katalikų kunigą Adelard Delorme, kuris užpėrnai nu- žėdė savo broleňą Raulą, kad pasisavinus jo gyvasties apsauga.

¶ Toledo, Ohio teismas pas- merkė 50 metų Atlantos fe- deraliskam kalėjiman E. O' Brien ir J. Colson, kurie da- lyvavo apiplėšime Toledo pašto, paglemžiant milijoną doliarų 1921 m.

¶ Londone italas novelis- tas Massini nušovė savo pa- čią negalėdamas ją pertik- rint žodžiu, ir paskui pasi- davė liuosnoriai policijai. Pasakė jis tik savo pasitei- simimui tiek: "Kiekvienas vyras padarys tą patį, ank- ščiau ar vėliau".

BORDENO IŠDIRBYSTĖSE

kur Bordeno Išgaruodintas Pienas priruošiamas, geriausia priežiūra, atsargumas, ir uoliausias peržiūrėjimas yra nuolat vartojami idant užtikrinus absoliutišką tyrumą.

Jokia kita kompanija neprisilaiko nusistatymų laikomų Bordeno Kompanijos daryme Bordeno Išgaruodinto Pieno. Todėl kuomet perkat pienu, persitikrinkit, kad perkat Bordeno, ne kokį kitą. Del vartojimo namuose, duoda geriausias pasekmes. Yra taip reikalingas kaip cukrus ar druska. Pamėginkit kavoje. Kiekvienas grosernikas visur pardavinėja jį kasdien.

Jei norit sužinot kaip virt su Bordeno Išgaruodintu Pienu, pasiųskit mums kuponą, paženkinant kokias pamokas norit, ir mes prisigisim dovanai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

COUPON

Zuvis	Rasalai	Pajai
Saldainiai	Mėsos	Pudingai
Duenos	Pyragai	Sriubos

VARDAS .....

ANTRASAS ..... (Lithuanian)

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAŠ ARTI \$500,000.00

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.50 pomirtinai. Pašalpu išmokėta \$247,687.15

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gausa laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gausa SLA. išleistas knygas už puse kainos.

POMIRTINIAI SKYRIAI—\$150, 300, 600, IR 1000.
PASALPINIAI SKYRIAI—\$6.00, 9.00 IR 12.00
I SAVAITĖ.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

"AMERIKOS LIETUVIO" Spaustuvė ATLIEKA SPAUDOS DARBUS.

William Tragis,
3 Harrison St.
Kada reiks vežimo visuomet ir visuose reikaluose saukite telefoną:— Park 5016.

Pavasaris-Reik Gražių Drabužių

Kas tik norite gražių drabužių, galite ateti ir paduot savo užsakymus. Naujausios audekly prabos ir naujausios mados dabar bus jums parodyta. Darbas mūsų gvarantuotas. Jau kelintas vaikinių Worcestereryje džiaugiasi mūsų gražiai pasiutais drabužiais.

Rasite mus "Amerikos Lietuvio ofise, 15 Millbury st., Worcester, Mass., nuo 4 iki 6 val. po pietu, kiekvieną subata.

Vincas Intas & Son

Main St., Holden Arcade, Webster, Mass.
15 Millbury st., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS
The Lithuanian Weekly published every Thursday
by
M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents.
Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergius, leidžiamas
per
M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitoj nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš aušto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

**EUROPOS ŽMONIŲ VARGAI IR SVAJONES
APIE LAIMĘ SVIETUR.**

Iš visų pusių šiandien žinios pasiekia ir kalba apie Europos žmonių vargus, kuriuos ten jie kenčia dėl neišpildytų, dėl nepatogumų, dėl didelių mokesčių valdžioms, dėl politiškos betvarkės, ir tukstančių kiltokių kėblumų, kurie slepia kiekvienos valstybės gyventojus, ir dar vis kasdien spaudžia gilyn į vargą, vieton kad iš jo išbridas.

Kad pasiliuosavus iš to viso, žmonės ten vieton jieskot keliu išėjimui iš to viso nepatogumo, kad jį užkariavus ant vietos, jiesko tik takų, kad to visko apsilenkus. O apsilenkimo vienatinį taką jie randa tai bėgimą į užrubežius, kur, jų supratimu, visu glėbiu išsiskėtę giliukis ir laimė jų laukia. Ir taip tie vargo žmoneliai šiandien apgulę konsulatams, maldauja leidimų keliauti į užrubežius, o labiausia į Ameriką, kurią jie sau išvaizdina daugiau nieku kaip tik laimiu, turty ir išganymo salia. Bet valdžios, kaip vietinės taip ir tos klaidingai žmonių sau išvaizdinamos Amerikos, dalykus supranta geriau, ir keliauvimą laimės jieskotajams sunkina ir varžo vis labiau ir labiau, kad privertus žmones liktis ant vietos ir pratintis prie nugalėjimo visų gyvenimo kėblumų, vieton, kad bėgiojus iš vietos į vietą tik patogumų jieskant, visai nesistengiant juos pas save pasigamint.

Žmonėms, kurie svajoja apie laimės svietur, dargi šiais laikais, turėtų bent kartą paaiškėti, kad laikas jau laimės tvirt pas save, o ne jieskot jų svietur, nes šiandien jas niekas kitiems ne gamina. Praėjo jau tos dienos, kuriose žmonės vilčiamis save gaivino, kad Amerikoje niekad nebus bado, nebus karių, nebus vargo, o vietoj to viso bus tik turty ir laimiu salis visiems tiems, kurie jon atkeliaus ir vietos joje visam pasauliui visada užteks. Šiandien Amerikoje jau ne tokia kokia buvo prieš keturias dešimtis metų ar kiek vėliau. Ji buvo atėjunams ir vietiniams gyventojams laimiu ir turty salis seniau, kada gamtini turtai nebūvo išnaudoti ir žmonių buvo dar mažai, nors ir tada be vargo ir skurdio niekam kepti karve-

liai burnon ne krito. Šiandien jau yra visai kas kita. Žemės turtai jau beveik išsemti, o žmonių priviso daugybė, ir dėl to jau ty būvusių laimiu niekam ne užtenka ir tankiai reikia grumtis su dideliu vargu ir skurdu. Europiečiams reiktų jau suprast mažiau daugiau dalykus ir atsimint patarę, kad visur vėjas į akis, o už namų rubežiaus didžiausias. Namie vis dar galima rast greičiau kokią užvėją, nes visai kampilai žinomi. Tas pats ir su pametimu savo namų ir jieskojimu laimės svietur, kur viskas svetima ir nežinoma.

Europoj žmonės skundžiasi, kad ten jiems sunku gyvent, ypač kuomet jie pamato kokį pramoninkėlių parvaizavusį iš Amerikos ir sauja doliarų grumojantį dangui ir žemei, nesuprasdami, jog tai dar nereiškia, kad tas jau taip ir galima. Jie skundžiasi, kad ten reikia valdžiai mokėt mokesčius, nežiurint, ar turi kuom, ar ne; kad reikia duot rekvizicijas, kad reikia už viską mokėt labai brangiai, kad ten spekulantai juos engia, kad valdžia jų patogumais nesirupina, kad bekyšiu niekur negalima prieit ir tam panašiai. Tai beveik ir viskas kuom jie gali pasiskųst, na ir todėl viską metę maldauja leidimų keliauti svietur pasijieskot laimės, kurios daugiau sia jie tikisi atrast Amerikoje.

O taip jie ne manytų, jeigu suprastų, kad visur vėjas į akis pučia, o svietur labiausia Amerikoje ne kiekvienam laimę atrast pasisėka, o ypač šiandien jį po konomis niekam ir nesivalkioja. Mokesčius valdžiai kaip ten taip ir čia reikia užmokėt. Rekvizicijų čia valdžia ne reikalauja, bet ją privertinai atlypa trustai su savo gizaiais, smulkiaisiais pramoninkais, lupant be pasigailėjimo kainas už kiekvieną daiktą, kaip drabužis, valgis, namai, kuras ir kas tik gyvenimui reikalinga. Darbai nors skaitoma tik kelionis valandomis, bet jie atima spekas daug greičiau negi kad Europoje, tačiau garbavojamosios penkiolikinės ir šešiolikinės valandos prie rankų darbo, čia

mat darbininkas turi lenktyniuot su garo jiega varomomis mašinomis. Gauna jie už tai pluoštus doliarų, bet tie reikšmės mažai kiek turi daugiau už rublius ir markes, o laikui bėgant gal ir su tais susilygins.

O ir be to iš darbo žmonių milijonieriais niekas dar ne tapo, vien iš savo rankų darbo. Gi iš Europos atkeliaujanti čia niekam daugiau ir netinka kaip tik prie darbo, tad išmainius žagrę ant spato ar pielyčios, laimės nėra reikalo tikėtis. Dėl žmonių daugybės privisimo net ir darbas čia darosi jau nelengvai pasiekiamu. Nedaug šiaiden tokių darbų jau yra, prie kurių priimama ne piliečius, ar bent nepadariusius prizado piliečium liktis. Kapitalistų trustui išgalėjus, susidarę trustas ir iš darbininkų pusės, ir dabar abiejų rengiamas tankiai kovos vienų su kitais, ir tankų straikai privargina besitęsędami per kelis mėnesius, ir naudokis tada savo laimėmis svietur, neturėdamas kuom mist, o kad viso darbininkų skaitliaus 80% minta tik tol kol dirba, tai apie bedarbių pasekmes kalbėt daugiau nereikia.

Kur kas išmintingiau Europos žmonės elgtųsi, jei jie vieton svajonės apie savo laimės svietur, mestų tas svajones, mestų manę, kad tik jie vieni vargsta ir skursta, ir imtų rupintis apie gyvenimo pagerinimą namie. Ten juk tokių bėdulių didžiama turi savo šioki tokį turta—namus ir žemę. Tegul rupinasi tuomi. Net kalbant apie lietuvius, jiems reiktų prisimint, kad kaip prieš karę taip ir dabar, kuomet svetimi atėjunai gerai gyvena ir kiti iš visų pusių skverbiais į Lietuvą, tai kodėl jiems ant vietos gali but blogiau negu kitėjams ir kodėl svajot apie laimę svietur, kur jos nėra?

Dar vienas pranašas.

Jau ko, ko, bet pranašų šiais laikais tai netruksta. Ir dėja, kad visi jie pranašauja tik blogumus, ir todėl bėda tiems, kurie turi paprotį tikėt pranašams, nes šiuomkart jiems parsieina tikėtis tik vienu blogumu ir daugiau nieko. Apart visų kitų kurie per žiemą pranašavo Europoj užsiedęsiant didę karę kaip tik pavasarį prašvės, dabar Švedijos kaimietis A. Jonson pranašauja jau kares Amerikoje. Sulygo jo pranašavimo, bėgyje ateinančių trisdešimties metų Suvienytos Valstijos turės penkias dideles kares; viena bus su Kanada, o keturios naminės. Sakoma, kad jis išpranašavęs pasaulinę karę, ir todėl Europoj jam dabar daugelis tiki.

Apart Amerikos Jonsonas pranašauja apie 1925 m. karę Anglijai su Indija. Karė bus didelė, prasidės ji iš indų sukilimo ir baigsis Delhe ir Kalkutoj, indų laimėjimu. Karėje žus apie 25 milijonai žmonių. Indijos pasekmėmis persisėms paskui sukils Egiptas ir Afrikos angliškos kolonijos, kad pasiliuosuot iš Anglijos globos.

Vėliaus užsiedęs karė tarp Ispanijos ir Francuzijos, Vokietijoj kils visa eilė revoliucijų ir naminių karių, paskui kils revoliucijos Rusijoj, Anglijoj, Austrijoj, Chinijoj ir Balkanų valstybėlėse.

Metuose 1953 Francuzija užpuls Norvegiją, o Rusija Svediją, karė pasibaigs tuose pačiuose metuose, Švedijai ir Norvegijai pasiduodant savo užpuolikams. Karėje Francuzijai daug gelbės naujo išradimo orlaiviai. Po karei Anglijos su Indija Europoj kils naujos ligos ir daug žmonių jos parakrės. Bus tai liga, nuo kurios pirmiausia žmogus apėks, paskui gaus proto parmišimą. Ji siaus daugiausia Rusijoj. Pirmiau jos siaus epidemija influenzos, bet daktarai ją greitai suvaldys. Po karei francuzų su ispaniais, kils kita epidemija, naikinanti žmonių plaučius. Nuo šios ligos išmirs ¼ pasaulio žmonių skaitliaus, o ypatingai Francuzijoj išmirs visa jaunesnėji karta.

Jonsonas 1907 m. pranašavęs pasaulinę karę. 1913 m. jis atvykęs Berlynan buvo gražiai priimtas visų luomų. Pasikalbėdamas jis su generolo Moltke pačia jis davęs vokiečiams pasargą, bet tada visi jį išjuokė. Norėjęs matytis su kaizeriu, bet vieton to jam paliepta iš Vokietijos išvažiūt. Bet vėliaus viskas aiškiai išsipildė, ką jis tik buvo pasakęs. Ir užtai dabar jam vėl emus pranašaut, Europoj, sakoma, visi jo pasakojimais interesuojasi.

Ot kur pavyzdžiai.

Kuomet šiandien visur bjaurimasi Rusijos "čerezvičiais", tuom patim laikų Floridos valstijoj eina didžiausis skandalas pradėjus teismui tyrinėjimui atgavinamoje vergijoje, kurią pastaraisiais metais imta praktikuot ant kalinių, samdant juos privatiškiems darbamams. Mat pietinėse valstijose nors velioniui Linkolnui pasirupinus vergija tapo panaikinta, nors už tą vergijos panaikinimą buvo kilusi karė ir vėliaus pats Linkolnas žuvo, tai vienok vergijos propinatoriai tuomi dar ne pasiganėdinę, tą vergiją praktikuoja pasilėpę, sulaužydami įstatymus, kuriais vergija yra draudžiama.

Thelma Franklin iš Glen St. Mary liudija Putman Lumber lentų pjovykloje užplakta mirtinai muriną Tabert, kuris kalėjimo valdžios buvo pasamdytas prie darbo, ir dar atidengia daugiau slaptosios vergijos urvų, prirodydama, kad per pastaruosius aštuonis mėnesius senatorius Knabb lentų pjovyklose panašiai užkankinta mirtinai kiti devyni kaliniai, o šeši baigia mirt nuo sumušimo. Mirusius pripažinti mirusiais natūraliskai, bet liudininkė tikrina, kad jie buvo mušimais nukankinti. Prie to ji dar tvirtina, kad prieš savaitę, senatorius Knabb pjovyklose kalinių užleido Thomšon šušovė murinę Marę Sheffield ir 20 metų jos dukterį, kuomet jodvi užveizdai

pagrumento išdavimu valdžiai visų vergijos slapybių. Thompsonas to pabugęs jas nušovė.

Laikė šios liudininkės kalbos, teisme sėdėjo senatorius Knabb ir ramiai klausėsi liudijimo, kuris jį apkaltina vergijos palaikyme. Ir nestebėtina, kad kada tik buvo prisiminta vergijos panaikinimas, Knabb visuomet piestu stodavo, kad tik tą sumaišius, arba kitaip sakant, jis visuomet buvo priešingas vergijos išnaikinimui.

Kaip matoma, pietinėse valstijose viešpatauja barbarizmas, kuriuomi persierė netik paprasti pramoninkėliai, bet ir įstatymadviai senatoriai. Tai vadinašis dvidešimtas amžius, civilizacijos amžius. Bereikalnigai žmonės jiesko barbarizams pavyzdžių Maskvos "čerezvičiais", kuomet jų užtektinai turi pas save.

Francuzijos ubagystė.

Francuzija ubagėja taip kaip ir visos kitos Europos valstybės, ir todėl nieko stebėtino, kad ji nemano apie atmokėjimą kariškų skolų Suvienytoms Valstijoms. Francuzija neturi aukso nė sidabro pinigų kalimui, ir ty vieton kaskart išleidžia daugiau popierinių pinigų. Smulkesnius pinigus kala iš bronzos, aluminio, vario ir kitų pigiųjų metalų, vieton aukso ir sidabro.

Praėjusiuose, 1922 metuose ne išleido nė vieno sidabrinio nė auksinio pinigų, tik išleido bronzinių ir alumininių pinigėlių už 329,660, 183 frankų, ir varinių už 223,838,631 frankų.

Kolonijose: Martinque, Indo-chino, Morokko, Tunis, Ethiopra, ir Sirijoj, tarpe žmonių yra dar 57 milijonai sidabrinų pinigų ir kiek auksinių, bet jie žmonių ne išleidžiami vartonen ir todėl juos sugaut negalima, kadangi ty kolonijų gyventojai aukšą ir sidabrą suvartoja papuošalams.

Vieton aukso ir sidabro pinigų dabar Francuzija kala išmintinai varinius ir tokiu budu varinių pinigų Francuzijoj šiandien parsieina kiekvienam gyventojui po dvi frankas ir 57 centimus, arba 67% daugiau negu buvo prieš karę.

Moteris teisėja.

Kuomet neseniai Massachusetts valstijoj ėjo ginčai už ir prieš priėmimą moterių į prisaikytus teisėjus, ir buvo aiškinaama, kad moters neturi pastovumo ir labai greitai linksta pusen to, kuris moka pataikyt kalbos toną ir šypelt žiurint teisėjų veidan, Maskvoj dedasi visai kitaip.

Maskvoj yra teisėja žydė, dvidešimties metų Ona Gluzman. Nedidelę, juodbrovą, turintį šlykščią išžiurą, deivinti juoda sijoną, ir mėlyną jekę su raudonu ženkle ant krutinės. Nuo pradžios Vasario mėnesio ji pasmerkė nuzudymui dvidešimtis penkis vyrų ir vieną moterį, kaltintus už vagystas ir plėšimus. Tarptautiškos žinių agentūros korespondentas kartą

jos klausė, kaip ji gali turēt tokią kietą širdį ir nesusi- graudint smerkiant žmones mirtin, dargi moteris. Ji patraukus iš cigareto dumą ir nusišypsojus atsakė: "Negalima širdį suminkštint tada, kada prieš akis stovi apdriskęs invalidas".

Nepaprasti ženklai.

Kalifornijos prielaukas pasiekę įvairių kelių jurininkai pasakoja, kad dėl nežinomų priežasčių Pacifiko vandenyno vanduo atšilo, ir tai labai umai, kas yra nepaprastu apsiereiskimu.

Apart vandens atšilimo užtėmyta vandens sriovės tekant vien iš pietų pusės. Šu tomis sriovėmis į Kalifornijos pakrantes keliauja dideli buriiai nepaprastų ir niekam čia nepažįstamų žuvų, kurias galima matyt tik arti žemgalių. Su žuvų buriiais keliauja ton pusen ir buriiai rekinų.

Jurininkų pasakojimus patvirtina ir vietiniai žvejai, taipgi ir maudynes tankiai lankantieji. Jie lyginai pasakoja, kad vanduo nepaprastai atšilo ir, kad pakrasčiuose pradėjo rodytis vis daugiau rekinų.

Šv. Stepono katalikų bažnyčioj, Chicagoj, viena daktarka patėmijo dievobaimingą meisterį, kuris klupdamas viena ranka pasirėmęs ant aukų skrynelės kalbėjo ražančių, o kita iš apačios peiliu krapštė skrynelę, kad išsiėmus jon sumestas aukas. Pakėlus rėksmą, vėgilius tapo suimtas. Pašaukus policiją ir tai klausinėjat, pasirodė, kad tai tos pačios parapijos naris Abrahams. Kunigas paaiškino policijai, kad jis turi but nesveiko proto ir todėl reikia atiduot medikalų įstaigon, kad istirt jo protą, ir paskui paleist.

Kanados ukinkai jiesko užrubežiuose pirkto vapsų, kurias žada pas save veist kuodaugiausia. Mat patirta, kad vapsos naikina kornų diegus naikinančius vabalus, kurie kasmetai padaro ne apskaitomus nuostolius ukėse šiaurinės Amerikos, ypač tose kolonijose, kuriose auginama daug kornų.

New Yorko moterims pasisekus savo boikotu privertst siek tiek nupigint cukrų, dabar St. Louis ir Chicagoj moterys irgi organizuojasi, kad cukraus pirkliams paskelbus boikotą ir boikotuot juos tol, kol cukrus bus nupigintas.

Idaho valstijoj vadinaamas piliečių komitetas suėmęs 55 narius radikalų organizacijos IWW. atvarę juos prie valstijos rubežiaus privertt visus prisiekt, kad jie daugiau negrįš į šią valstiją, ir visus išvarė per rubežius.

Rytinėj Prusijoj gyvenanti rusai, Loetzene renigia pastatyt statiatikių bažnyčia, atmintinai Mozurij ezervuose juvusiemis Rusijos kareiviams 1917 metuose, kuomet vokiečiai juos apsu- rė išskynė.

Japonijoj priviso daugybė dviračių (velocipedų), ir nuo kart netant įsigyvenusiai jų kontrolei, dėl neatsargumo nuo jų žuva žmonių daugiau negu nuo automobilių.

Ne apleiskime.

Viengenciai, Lietuviai! Praeityje ne kartą kreipėsi į mus ypatos iš užjurio, taipgi daug turėjome ir čia Amerikoje tokių žmonių, kurie nelaimės parblokšti dėlei neturto šaukėsi mūsų pagelbos. Męs jų balsą visuomet išklauseme ir kai kuriuos iš jų gausiai sušelpėme. Tarpe tokių buvo mums visai ypatingi nežinomų ir nekuom ne užsitarnavusių visuomeniškos paramos. Bet Amerikos lietuviai turtingi doliariais ir žmoniškais jausmais, visada savo skatiku parėmė, sušelpė tuos vargšus.

Šiuomi momentu męs turime visai ką kitą. Męs turime Chicagoj vieną šeimyną, kuriai be jokio apvylimo reikalinga yra parama. Ta šeimyna yra pažįstama tukstančiams Amerikos ir Europos lietuvij, ir žinoma gerai savo patriotiskumu ir ne nuilstančiu darbu tėvynei Lietuvai. Tai yra Motiejus Damijonaitis ir jo žmona Marė.

Mūsų nelaimingųjų vienuolių Damijonaičių istorija šiandien yra ve kokia: Marė Damijonaitienė jau nuo dešimties mėnesių yra parblokšta ne apribotam laikui vėžio ligos; kelis mėnesius ji gulėjo ligonbutyje, dabar ketvirtas mėnesis guli gyvenimo kambariuose.

Gi Motiejus Damijonaitis, Kovo 5 dieną, nusilpęs dėl sergančios moteries dejavimų, skubinosi darban, ir lipant gatvekarin, gatvekaris jį parblokškė. Nugabenus jį ligonbutin, daktarai atrado nulūžusią koją.

Tokiame atsitikime, kiekvienam suprantama kas daroma. Aplipdę cymentu visą nuo kelių iki krūtinei, paguldė aukštieninką, ir taip Damijonaitis guli jau trečias mėnesis, ir nežinia kaip ilgai šita inkvizicija teisis.

Męs, kurie jį lankome, matom dvasios, jo tvirtumą, bet malonijai, męs patyrimė kad jo turtas, kuris šioj nelaimės valandoj taip reikalingas, yra visai išsisėmęs; žinome, kad Damijonaitis niekad nebuvo turtuolis, o dabar atsitikus tokiai didelei nelaimei jo šeimynoje, atėmė iš jo paskutinį sutaupytą skatiką.

Męs, artimieji jo draugai, sudėjome keliatą desėtkų doliarų, o šiandien jau kreipiamės ir šaukiamės į Jus, ne vien kaip į prakilnius tautiečius, gerus draugus ir pažįstamus Damijonaičių, bet ir vardan žmoniškumo. Paremkite musų pradėtą jau darbą, prisidėkite su nuosirdžia auka, už kurią męs ir Damijonaičiai jums busime dėkingi. Aukas siųskite šiokiu adresu: S. Valančius, Universal State Bank, 3252 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Vardan ALTS. 25 knopos, K. Vilkas, sekretorius, A. L. Lukas, pirm.

IS VERGIJOS PADANGES.

Džiaugkitės santarvės žiaurus valdovai!
 Klajūn skriauda mažutėlės tautos?
 Plaukit rankas jū Pilotai, teisėjai,
 Bet nenumirs Lietuva be kovos.
 Štai ką atmint, pasaulio valdovai:
 Stumdami mus į bedugnę dabar,
 Dedate pamatą mirtinai kovai,
 O kas laimės ją—tai klausimas dar...
 Turėniskis ("Lietuva").

Ambasadorių taryba priiskirdama Vilnių prie Lenkijos, padarė didelę istorišką klaidą. Šiame momente santarvė pasirodė esanti visai susibankrutijusi, kaip politiškai, taip lygiai ir morališkai. Niekas šiandien rimtesniųjų pasaulio žmonių, neabejoja, kad kaip "teisybe" paremtoj tautų sąjungos, taip ir ambasadorių taryboj, viešpatauja ne tiesa, ne nusikraustųjų globa ir apsaugojimas, bet "taustreckt", ir didžiausia neteisybė.

"Teisingos" tautų sąjungos ir ambasadorių tarybos aktyse ne figuroja nė tiesos, nė žmoniškumas.

1920 metais, lenkų ponai niekšišku būdu, kurio pasaulis ikišiol nėra matęs, sulaužė Suvalkų sutartį, ir apsimetę "sukilėliais", su garsiuoju Želigowskiu priešakyje, apgaulingai užpuolė visai nepasirėngusius lietuvius, ir sutraukė pulkus galicijonų, su francuzais priešakyje, užėmė Vilnių. Nėra abejonės, kad tuomet buvo tikslas netik pamit Vilnių, bet ir Kauną. Tuomet lietuvių tautai kraujuotas imperialistiškas Lenkijos erelis buvo sulėidęs į jaunąjį kuną aštriuosius nagus ir manė mirtinai užkopt. Sujudo lietuvių tauta ir jos narsieji sunus, stvėrėsi ginklo, gintis nuo priešų. Pleškėjo kaimai, guldė galvas už tėvynę sunus, ir pagalios pasisekė sutruškint kraujais nepasotinamą erelį.

Mažai reikėjo, ir Vilnius būtų tekęs lietuviams. Bet... Toje valandoje, kada Varšavos ponų pakalikai lietuvių supliekti, bėgo be tvarkos atgal, pasiskubino pagelbėti "tiesomis" parenta garsioji t. sąjunga, ir sulaukė mušį.

Nugastauja Lietuvos.

Ar reikėjo niekšiškesnio pasielgimo iš imperialistiškos tautų sąjungos? Be abejo, kad ne. Tokia maža tautai kaip lietuvių, turinti garsią savo praeitį, kaip istorišką, taip ir kulturišką, gavo iš didžiųjų valstybių tokį žiaurų ir neteisingą smugį. Tik dėja, kad ne vie-

civilizuotus žmones jie negalės jokiū būdu pasiteisinti. Praėjo jau tie laikai, kada daugelis tėvų tikrino, kad be rašto mokėjimo galima gyvent. Buvo toki laikai, kada žmonės gyveno ir be drabužio ir be amato mokėjimo, bet šiandien jau be to gyvent nėra galima bent ten kur mes gyvename.

Užtaigi malonūs broliai ir sesers, praserękite tokius tėvus, jei tokius žinote, tegul jie meta savo atsipyrimą ir tegul žengia pirmyn, nes apleidus savo kalbą reikias skaitytis su didele civilizacijos nuodėme.

Žmogus.

ta apie tai čia kalbėt. Manau, kad pilnai ir teisingai tuos nuotikius apibūdins istorija. Man šiūom tarpurupi pasakyt keliatą žodžių apie dabartinį Vilniaus stovį.

Dabartinis Vilniaus miestas, be abejo ir viso krašto, yra anot pačių lenkų laikraščių "Konajace miasto". Vilnius ekonomijos kaip ir politikos žvilgsniu, pasiekė augščiausio skurdo laipsnį. Vilniuje šiandien neišgirsi teisingo žodžio, jis seniai pranyko iš ausų. Visur girdisi plepalai ir beprasmiškieji šukavimai. Kulturiškos pažangos nesimato. Spaustuves užsiima daugiausiai pampletinių brošiūrų spaudinimu. Išėina trys lenkų kalba dienraščiai: "Slowo", dvarininkų organas, kitaip vadinamas konservatorių; "Dziennik Wilenski", kraštutinių endekų organas ir "Gezeta Wilenska", centro organas. Šis pastarasis visuomet išėidavo po pietų sekančios dienos data, ir neseniai susibankrutijo. Vieton jų pradėjo eit "Expres Wilenski", kuris priskaitomas yra prie "brukovų" pampletų.

Be to pasirodė pastaruojū laikū dar vienas laikrašt-palaikis, turbut lokajus "Slowo", tai "Gazeta Pow-szechna". Eina dar pora dienraščių rusų kalba ir žydu. Žodžių sakant, pažūrėjus į skaičius, galima būtų pasakyt, kad išties, aktyse auga staigi kultura. Bet nėra ko džiaugtis. Vilniaus spauda netik nekeli kulturos, bet atbulai, ją stumia atgal. Sveikiausios dvasios lenkų organas "Przeglad Wilenski" išjuokkia šį "slaveiką" ir stebisi, kur prazuvo spaudos žmoniškumas ir sveika mintis.

Kreipia akis Lietuvon.

Visa lenkų spauda, informuodama savo visuomenę, daugiausia kreipia domą į "Litwos Kowenskos" pavotą kaip lietuvių, turinti garsią savo praeitį, kaip istorišką, taip ir kulturišką, gavo iš didžiųjų valstybių tokį žiaurų ir neteisingą smugį. Tik dėja, kad ne vie-

Tiesą pasakius, narsūs Lietuvos šauliai, kurie yra visi civiliški gyventojai, ir yra dieglys šone nepasotinam lenkų militarizmui. Laikraščiai be paliovos šukauja, kad gresia pavojus iš Lietuvos pusės (grozi niekšiškos armijos ir kelios dešimtys tukstančių "baisiųjų (strasznych) šaulių.

PO MEDŽIU

Malonūs broliai ir sesers! Šitas medis, po kuriuomi laikome susirinkimus jau devyni metai, yra tai mūsų šventynė, kurioj niekas mus neveda prie pagundų, negi mes nieką negudome prie blogų darbų, kurie kam nors suteiktų skriaudą. Mat mes čia nepataikaujame jokiai sektai, jokiai partijai, jokiam luomui, tik visada kalbame teisybę, ne žiūrėdami kam tuomi darome malonumą ar nesmagumą. Ir ačiu mūsų susirinkimų tvarkai, taip atlaikėme čia jau arti trijų šimtų susirinkimų, ir nė kartą dar mūsų susirinkime niekas ne pakėlė trukšmą, su tikslu išardyt susirinkimą, negi reikėjo pasamdyt policistą apsaugojimui susirinkimų tvarkos, kaip tas dedasi susirinkimuose parapijų ir bendrovių. O tai vis ačiu geram gspadoriui ponui Paltanavičiui, kuris mums pasodino šitą Medį ir nuokart užvedė gerą tvarką taip, kad ir ikišiol viskas palaikoma sulyg geriausiu pavyzdžiu.

Dar metus palaukė švėsimė dešimties metų sukaktuvės mūsų susirinkimų Po Medžiu. Dabar mūsų gspadorius ponas Paltanavičius keliauja į Lietuvą, kad mūsų sukaktuvėms papuošt pargabenus gražių paveikslų, kurie mums primins mūsų tėvynę, kurią mes vieni apleidome seniau, kiti vėliau. O kol tas viskas įvyks tai mūsų privalumas yra pasidarbuot, kad per ateinančius metus mes mūsų Medį kuograziau aprupintume jo gyvenimu. Reikia išrankiot ir prašalint jo visas išdžiuvusias šakeles. Reikia jo liemenį apžiūrēt, kad negrauztų vabalai ir negadintų jo žievę. Reikia apžiūrēt jo šaknis, kad jas nevargintų sausuma ir drėgnumą traukiančios piktžolės. O kadangi Medis jau didelis, tai jo atsakančiam prižiūrėjimui yra reikalinga daug darbo. Ir kadangi mes esame ne dykaduoniai, ir kiekvienas iš mūsų gyvena iš savo rankų kasdieninio darbo, tai ir didelio darbo atlikimui turime nedaugiausiai laiko. Užtaigi mums yra reikalinga daugiau darbininkų, kad visi dirbdami tik po trumpą valandėlę galėtume nuveikt didelį darbą.

Kalbamas Medis tai yra mūsų pačių gyvenimas. Jo šakos tai yra mūsų gerieji ir blogieji darbai ir pasielgi-

mai. Jo kamienas yra tai mūsų gyvenimo salygos. Jo šaknys tai mūsų gyvenamasis tikslas, gi jo priežiurai reikalingi darbininkai tai mūsų buris, kuris čia susirenka kartą savaitėje. O kadangi mūsų gyvenimo reikalai kasdien vis didinais, mūsų tikslai plėtojasi, todėl mums ir reikalinga kaskart vis daugiau darbininkų. Užtai kiekvieno mūsų pareiga visomis išgalėmis didint mūsų burį. Kas tik turite kokį pažįstamą, kuris dar nesilanko Po Medžiu, kvieskite juos, tegul jie tampa mūsų burio nariais. Jeigu jums neparanku juos kviesit žodžiu, kvieskite juos per "Amerikos Lietuvį".

Sulaukė mes vasaros, kaip ir paprastai, atliekamomis valandomis eisime kur kam parankiau, kad pasigrožėt gamtos papuoštais laukais, pievomis ir miškais. Nė vienas neikime tuščiomis rankomis. Kiekvienas turėkime su savim "Amerikos Lietuvį" ir prie progos, kada bus galima pasilsēt kur pavėsyj, pasiskaitykime jį, nes jame mes rasime daug sau reikalingų žinių, kurias visuomet galime drasiai skaityt ir pilnai joms tikēt, atsimenant, kad jį leidžia ne kokia partija, ne sekta, ne bendrovė, iš žmonių iškaulytais pinigais, bet tik vienas žmogus, iš savo dviejų rankų darbo, ir leidžia ne reklamoms, tik žmonių georvei, kad žmones supažindint su gyvenimo reikalais, su žmoniškumo pareigomis, ir suteikt žinias, kurios kasdieniniame gyvenime kiekvienam yra reikalingos.

Aną dieną girdėjau vieną giriantės, kad jis neskaityt lietuviškų laikraščių, nes jam užtenka angliško. Kitam jo paklausus vardo to angliško laikraščio, kurį jis skaito, pasirodė, kad tokio laikraščio išvoj aplinkėje nėra, ir iš to suprasta, kad jis neskaityt netik lietuvišką, bet visai joki laikraštį. Kiti emė iš jo juoktis, o jis greitai smuko per duris laukan, turbut susigėdęs, nes norėjo pasirodyt tuom, ko pas jį visai nėra. Ir tas labai gerai, nes jis išvengimū gėdos, kurią pats sau pasigamino, galbut užsirašys lietuvišką laikraštį, kad kitą kartą pasirodžius nėsant tokiu, kokiu dabar pasirėjo pasirodyt. Ir jei taip bus (o but turētų), tai

išsipildys patarlė, kad nėra nieko tokio blogo, kuris ne išėitų į gera.

Teko jau kelis kartus girdēt, kad iš mūsų jaunimo atsiranda vienas kitas, o tankiausia mergaitės, kurie neskaityt lietuviškų laikraščių ir griebiasi tik anglišku. Tai labai ne išmintingas apsiereiskimas, kuriam priežastį duoda dvi pusės. Viena tai pačių jaunuolių kaltė, kad dėl nesupratimo šalinasi nuo savo tėvų kalbos raštų, o antra, ir tai daug svarbesnė, pačių tėvų apsilėidimas, dėl kurio jie nesirupina savo vaikus pamokint lietuviško rašto skaitymo.

Ir kada čia kyla klausimas apie priežastis lietuvių ištautėjimo išėivijoj, tai toki tėvai ima ant savęs atsakomybę už žudymą lietuvis-tės, už ką negali but jokio pasiteisinimo. Nieko nereikia aiškinimai, kad užtenka tik vietine kalba mokėjus parašyt ir paskaityt. Toki tėvai turi atsimit kaip jiems patiems buvo blogai atvykus šion šalin vien tik su viena kalba. Tegul jie nemano, kad čia jų vaikams yra lemta pragyvent visą savo amžiu, nes metai po metų gali parsieit jiems jieškot laimės kitur, kaip kad jie patys iš savo tėvynės keliaivo svietur laimės jieškotdami. Ne išmintinga dargi yra manyt, jog užtenka tik vienos kalbos mokėjimo dar ir todėl, kad šiandien yra priimta visų apšviestiesnių žmonių, kam tik galima, mokintis dvi tris kalbas a-part savosios, ir kuomet svetimtaučiai šiandien mokinasi lietuviškiosios tai kokiū būdu toki lietuviai gali pasiteisint manydami, kad jiems ir jų vaikams lietuviška kalba nėra reikalinga?

Negali niekas pasiteisint ir negalėjimū savo vaikus išmokint lietuviškai kalbēt, rašyt ir skaityt, nes šiandien beveik nėra tokios lietuvių kolonijos, kurioje nebutų vakarinės mokyklėlės lietuvių kalba. Negali pasiteisint ir tuom, kad vaikai mokintis nenori. Daug ko jie nenori, ir jeigu tik jų norų ir nenorų žmonės paisētų, tai šiandien pasaulyje ir jokios kalbos niekas nemo-kētų. Tad kiekvienas apšviestas lietuvis tegul ir pats skaito lietuviškus laikraščius, ir prie to pratina savo vaikus, nes kitaip el-giantės, ant jų puls didelė atsakomybė, iš kurios prieš

tinkamo laikraščio lenkų kalboje, lenkų spaudoj melams galo nėra. Tiesa, lietuviiai leidžia tokį laikraštį (savaitinį) "Ziemia Ojczy-sta", bet jis yra skiriamas daugiau liaudies reikalams, o ne kova apakusios sov-nizmu lenkų spaudai.

Dabar jau eina naujas lietuvių laikraštis "Vilniaus Kelias", vietoje uždaryto "Garso". Bet, kad ir kažin-kaip sergētum, be konfiskavimo neapsieina. No. 3 "V. K." tapo be jokių priežasčių sukonfiskuotas.

Dabar ekonomiškū žvilgsniū Vilniaus padėtis. Ekonomiškas Vilniaus miesto stovis yra kuoskurdžiausias. Iki šiam laikui lenkų spauda ir visuomenė apie tai tylėjo, lyg tarytum gimtinio miesto bausis skurdas visai jų nelietė.

19 Balandžio suėjo lygiai keturi metai nuo atėmimo Vilniaus iš bolševikų ir metai kaip paėmė valdžią Vilniuje "najasniejsza matka Polska". Tai dienai paminēt visi laikraščiai (žinoma, tik lenkų) dėjo tinkamus straipsnius. "Slowo" irgi patalpino straipsnį. Bet vietoj džiaugsmo—aimanavimas. "Nasze miasto juž jest konajace" (mūsų miestas jau miršta).

Ir išties miršta. Reikia pereit džiausiaj Vilniau gatvę, ir įsitikinsi, kad miestas yra ne kulturiškų žmonių rankose, bet kokių tai kulturiškų vandalų. Štai kad ir toks dalykas. Nežiurint, kad namas stovi vietoje vietoje, nežiurint, kad namas bus gražiausiai atnaujintas, pagražintas, vistiek už poros valandų sienos bus aplipytos visokiausiais skelbimais. Einant gatvę, rodosi, kad visi namai skęsta atsišaukimuose ir skelbimuose. Didžiausia betvarkė šiame dalyke. Nejaugj kulturiškoj šalyje yra lipdomi šlykščiausi, begėdiški atsišaukimai ir skelbimai ant visų namų. Be abejo, kad ne.

Atėjo štai pavasaris, gavėse didžiausi dulkių debesys, kankina praeivius, o tuom tarpu gatvės nelaistomos. Tratarai (šalygatviai) visai suirę taip, kad einant reikia labai budēt, kad nenusisuktum kojos. Sniegas ir ledai seniai jau sutirpo, medžiai pradeda sprogt, o tuom tarpu gatvėse dvokia kruvos mėšlų. Visose gatvėse srutatakiai pilni dvokiančių mėšlų. Ant Vilijos krantų taipgi mėšlų kruvos suverstos ir apie jas nieks nieko ir nežino. Sodai, katedros ir Bernadinų, apleisti, nesutvarkyti. Žodžiu sakant, Vilniaus padėtis ekonomiška ir kulturiška slenka kas kart žemyn ir žemyn.

Skurdas visomis pusėmis.

Gaila pažiūrėjus į mirštančią sostinę, kurią valdo beširdžių okupantų nepasotinamas imperializmas. Kokis šiandien Vilnius, visi matome, bet koks jis bus, kai pavaldys šie "šeimyninkai" keliatą metų, tai nežinia. Bet nėra nė mažiausio abejojimo, kad Vilniaus lenkų kalboje, tokioms šlykštynėms kasdien užkirsdavokelią. Bet dabar, šiame momente, kai lietuviai neturi

prekyba beveik išimtinai žydu rankose, kurie kaip tinkama nustato kainas.

Lenkų markės kursas taipgi priklauso nuo žydu "malonės". Valdžia nematydamu geresnio, leido pakelt nepuolusios markės kursą, užgynė visoms žydu kontoroms pirkt svetimos valiutos pinigūs. Bet vistiek nežiurint šio padėymo, markė kaskart puola žemyn ir žemyn. Pabaigoj Balandžio mokėjo lenkų markėmis už doliarį net 45,000.

Kaina visko, o ypač drabužių, pakilo nepaprastai. Pavyzdžiui, paprastas vasarinis garnituras kainuoja 600000 — 700000 l. markių.

Negeriau einasi ir provincijoje, reiškia, kaimuose. Kaimiečiams užkrauta nepakeliama mokesčių našta. Pinigai yra išties pigūs, bet kaimiečiai ir jų neturi, nes nėra ką parduot, ir kur uždirbt. Neišgijo dar skaudžios karės žaidzos, o čia vėl Varšavos imperialistai naujai lupa skurą. Štai pora pavyzdžių kaslink mokesčių.

15 valakų kaimas, turintis 33 namus, privalo mokēt pirmą šių 1923 metų mokesnį (o jų bus 4) 8,000,000 l. m. Reiškia, vidutiniškai vienam ukininkui reikia mokēt 237,000 l. markių, o reikės mokēt 4 kartus į metus, taip, kad metuose turės įmokēt arti milijono. Klausimas iš kur jų paimt? Išėitis viena: reikia noroms nenoroms vest parduot karvę, nors ir paskutinę. Tai šiais metais. O kas gi bus toliau? Markės vertė nuolat puola, reiškia, nuosimčiai didės, kaimiečiams našta kuo tolyn, tuo sunkyn. Daugumoj vietų, kaip teko girdēt, atsikamo kaimiečiai mokēt. Tie siog sako: "eikit ir imkit paskutinę karvę, ar taip galas, ar taip galas".

Pasigailėjimo iš valdžios pusės nėra ko ir tikėtis. Laidkoma milijoninė armija, kurią reikia išmaitint, o kas maitins, jeigu ne vargšas žmogelis; kam kris toji našta, jeigu ne kaimiečiai? Tik jam reikės už viską atsakyt. Žodžiu, visame krašte skurdas čina didyn ir didyn. Dvarai beveik mokesčių visai nemoka, nes anot pačių lenkų "dwory są zrujnowane" (dvarai yra nuterioti), tad jie ir mokēt negali. Dvasiškieji vėl nemoka, ir todėl tu vargo žmogeli nešk našta, tu kentėk ir tylėk.

Mokyklų netikumai.

Mokyklų vėl visame krašte, išskyrus agitacijos, nėra. Girtuokliavimas siaučia lyg aziatiška liga. Žmonės mirksta degtinėje, atiduodami paskutinį skatiką, ir visai nežiuri, kad reikia mokēt už žemę, už triobą, už langus, už arklius, kiaules ir tt., ir tt.

Prie ko prieš kraštas, tikrai pasakyt negalima. Bet tikrai ir drasiai galima spēt, kad toksai įtemptas stovis geram niekad neišėidavo, ne išėis ir dabar.

Nors ambasadorių taryba pripažino Lenkijai rytų ru-bežius, tačiau ramumo visai nėra. Štai neseniai, kaip praneša patys lenkų laikraščiai, lietuvių šauliai įsiveržė į Dukštus ir nudėję kapitona Dmochowski, viską išnai-

APIE ĮVAIRUS DAIKTUS

Tris daiktai, kurie daug pagelbsti mokslininkams tyrinėjimo dangiškų kūnų, tai akys, teleskopas ir kamera. Su tais trimis dalykais mokslininkai daug naudojami ir daug mokslo duoda tiems žmonėms, kurių protai yra atdari ką nors pasaulyje sužinoti. Teleskopas pagelbsti žmogaus akims prisiartinti per milijonus mylių erdvių tuštumos prie dangiškų kūnų, ko negalėtų jokiū būdu padaryti vien tik akimis. Kamera nuima paveikslą geriau negu žmogaus akis žiūrėdama per teleskopą. Nors dar nėra tokio teleskopo, kad galėtų parodyti žvaigždes arti, bet gana to, kad mokslininkai gauna progą prisiartinti nors tiek, kad suprast keliones tų žvaigždžių ir jų giminybę su kitais kūnais. Žvaigždininkai rupinasi kiek galėdami, kad daugiau ir daugiau suprast gamtos slapybes ir niekad jie neįvertina sau rubežių, kad pasakyt, jog tas ištirta ir žinoma. Jie nuolat patys studijuoja, kuodaugiau savo instrumentus gerinant, kad daugiau suprast dangaus žvaigždes.

Senovės žvaigždininkai manė, kad jie viską žino apie dangaus kūnus. Šios gaidynės mokslininkai daug daugiau žinodami apie žvaigždes, prisimena sau, kad dar mažai žino ir daug gamtoje dar yra ką durti, nors turi įvairius instrumentus, su kurių pagalba daug dazižinojo. Pastaruo-

kino ir nusivėle kelias dešimtis lenkų į nelaisvę.

"Expres Wil." žiniomis, gaujos raudonųjų perėjo rubežių ir dingo lyg vandenyje, lenkų teritorijoje. Pagaliau Galvanausko raštas tautų sąjungai, kad Lietuva pasirošusi yra pradėti karę su Lenkija nuo Gegužio mėnesio šių metų, neduoda ramumo lenkų politikams, ir ponas Aškenezys, tuojaus kreipėsi į tautų sąjungą, kaip nors sulaukyti šį Lietuvos pasiryžimą. Visa lenkų spauda trimituoja, kad lietuviai vieni, jokiū būdu nedrįstų taip elgtis, jeigu jiems nepadėtų bolševikai.

Ant kiek tas turi teisingumo, mes čia negalime tvirtinti, bet žinant geografišką Vilniaus krašto padėtį ir turint omenyje, kad bolševikai palaiko Vilniaus klausime lietuvių pusę, ir kad jie pastaruoju laiku pasikvietė savo armijai prityrusius vokiečių oficerus ir organizatorius, ir labai staigiai didina karišką oro laivyną, drąsiai galima sakyti, kad Vilniaus klausimas, taikos aktyvaizdoje dar neišrištas, ir gali sukelti didžiausią pasaulio gaisrą, kurio pasekmės be abejo puls "nekalbiems" ambasadorių Pilotams.

Tikrai, jūs, ambasadoriai: Dedate pamatą mirtinai kovai, o kas laimės ją, tai klausimas dar.

Vilnius, G. Ainis.
23—IV—23.

se laikuose astronomijai nežinoma, kaip pagelbėti naujas instrumentas, vadinamas "spektroskopas", kuris su pagalba tam tikrai sudėty stikly, išaiškina šviesos spindulius. Su pagalba spektroskopo astronomai pėmato spindulius šviesos ir lengvai gali pasakyt nuo kokios degančios medegos tie spinduliai paeina. Kiekviena medega, degdama savo spinduliais, pasiaiškina, kas ji yra savo spindulių spalvomis. Kiekvienas elementas degdamas išduoda savo spalvas kitokias. Žvaigždininkai pasinaudoja iš spektroskopo ir pasako aiškiai, iš kokios medegos žvaigždės susideda ir pagal jų spindulius gali pasakyt, kurios iš jų senesnės ir kurios dar netaip apgesę.

Žvaigždės kaip ir planetos, turi savo amžius: vienos jaunos, labai šviesiai dega, kitos jau išdegę per nesuskaitomus amžius, ir jų spalva netaip šviesi. Spektroskopas aiškiai parodo žvaigždžių spalvas ir koki elementai jose dega. Sodiumas, karbonas, hidrogenas, potasiumas ir kiti elementai turi savo spalvą.

Su pagalba spektroskopo mokslininkai gali ištirti kur keliauja žvaigždė ir su koku greitumu, nes manoma, kad visos žvaigždės, kiek tik žvaigždės, prisimena sau, kad dar mažai žino ir daug gamtoje dar yra ką durti, nors turi įvairius instrumentus, su kurių pagalba daug dazižinojo. Pastaruo-

Spektroskopo pagalba tyrinėjime žvaigždžių, hemijos yra dar tik pradėta; kiek bus dar gamtos slapybių atidengta, tik ateitis ir nepabaigtas astronomų trusas parodys.

Musų akys ir žvaigždė.

Spektroskopas atidengė sekretą, jog viskas pasaulyje susitvėręs iš vienokių elementų. Elementai, kurie randasi musų akyse, tie patys apsiereiškia ir žvaigždėse, tą parodo spektroskopas, analizuodamas žvaigždžių spindulius, kurie pasiekia musų žemę, per tukstančius metų kelionės. Kas randa ant vienos žvaigždės, tie patys elementai randasi ir ant kitų žvaigždžių, tik tai su tuom skirtumu, kad vienos iš jų šviesiai degančios, kitos kitaip šviesios, kas parodo, kad amžių amžiams einant, vienas elementas persimaino į kitą ir permaino savo šviesą. Tos, kurios šviesiai dega, mokslininkų yra vadinamos gazineis žvaigždėmis. Antros, kurios netokios šviesios, yra vadinamos metaliskomis žvaigždėmis, nes jų spinduliai liudija, kad jose yra jau daug metalo, kalkiumo, magnesiumo, vario, geležies ir kitų. Trečios, šviesios žvaigždės

yra vadinamos karboniškomis arba anglinėmis, nes anglis apsiereiškia jų spinduliuose.

Toki skirtumai žvaigždėse parodo, kad žvaigždės kaip ir kiti daiktai, gema, gyvena savo amžius ir prigyvena savo senatvę. Bet pažinti jų evoliuciją labai sunku žmogui, nes gyvenimas žmogaus ir žmonijos istorija tik trumputėlis momentas žvaigždžių gyvenime. Kad suprast ką apie žvaigždžių evoliuciją, žmogus gali tik vartodamas savo protą, kuris gali nukeliauti bilijonus metų į praeitį ir į ateitį, apmąstyt tuos dalykus sulyg savo supratimo. Žmogui ateina klausimas, ar tos žvaigždės užsidega, dega šviesiai, apgęsta, persimaino į kitokius elementus, ataušta, sušala, ir vėl pradeda degt. Tą viską mokslo žmonės aiškina faktais, pagal geriausia supratimą.

Besitverianti pasauliai.

Šen ir ten dangaus skliautuose astronomai suranda nebulas, arba liuosos medegos debesį, kurį vadina nebula. Šitos nebulos užima vietas taip dides, kaip visa musų saulės sistema, ir didesnes kelis tukstančius kartų, kaip apsašo profesorius Newcomb. Pirmą negu buvo sutaisyta galinti teleskopai, tik kelios tokios nebulos radosi žvaigždžių erdvėse, bet dabar su pagalba didelių teleskopų, priskaitoma tų nebulų iki šimtui dvidešimts tukstančių; padidinus teleskopo galybę, be abejonės tokių nebulų bus atrasta daug daugiau.

Garsus vokiečių mokslininkas Kantas išaiškino, kad iš tokio debesio gazų, iš nebulos, tveriasi nauji pasauliai; debesys sukasi per milijonus metų, degdamas, kol nesudaro jam vidury, arba centras, nuo kurio paviršiaus atplyšta šmotai ir susitveria planetos pats centras, nebulos pasidaro saule. Bet šių dienų astronomai mano kitaip. Jie mano, kad be atplyšimo šmotų, susisuka atskiros planetos iš besisukančios nebulos ir pasidaro pasaulis; tikrai dar astronomai nepersitikrino, kaip pasauliai susitveria, nes nuo laikų didelių teleskopų atsiradimo dar tik labai trumpas laikas, sulyginus su neapsakomais ilgais laikais, kurie užima nebuloms sukis ir sutvert naujas saules ir planetas, kurių tvėrimuisi nėra nė pradžios, nė pabaigos.

Rekinas mamuto didumu.

Iškasta trys rekinos dantys, kurie turi paeit iš didelių žiočių, kurias sulyg dantų didumo sprendžiama buvo nuo 12 iki 15 pėdų ilumo ir apie 18 pėdų gilumo. Pilyas tokio tvarinio, jeigu jis buvo panašus šiadieniems rekinams, turėjo būti 28 ir 18 pėdų viduje. Pats gyvunas turėjo svert nemažiau kaip 200,000 svarų ir savo gyvybės palaikymui reikalavo kasdien po toną mėsos savo maistui. Iš to visko sprendžiama, kad tokiam gyvunui buvo galima praryti netik žmogų, bet ir kiekvieną gyvybę, kuri lyginosi jo paties didumui, kadangi žiotis jis turėjo pasitempiančias.

Iš kur atsiranda nebulos.

Kol astronomų tyrinėjama nebulos gali atsirast nuo susimušimo dviejų žvaigždžių, kurios keliaudamos erdvėse per milijonus metų, sueina viena ant kitos kelio, tai nors žvaigždė būtų visai užgesus ir sušalus, iš praeitės milžiniškos kolizijos du susitikę ir susimušę kūnai, pavirsta į gazus ir išnaujo tie gazai pradeda degt ir padaro nebula, pradžia naujo besitveriančio pasaulio. Kartais astronomai netikėtai užaina erdvėse nebula, kurios pirmiau niekad nematė. Sprendžia, kad galėjo but naujas dvi-

jų didelių kūnų susimušimas, iš kurių ta nebula prasidėjo. Tokiu būdu mes galime permatyti pabaigą ir pradžia pasaulio, galime nors kiek pasiaiškinti sau universališką padėjimą mūsų neapsakomo ir neapmąstomo reginio žvaigždžių karalystėje, kurios plaukia savo keliais per visur esantį eterą, kurio mokslininkai sau negali išiaiškinti. Eteras, nė oras, nė gazai, nė medega, rodosi, niekas, bet ne niekas tik eteras, kuriuomi pripildyta visos tuštumos, iš etero atsiranda visos žvaigždės, saulės ir planetos, visa medega, o eteras nesuprantamas.

Nemuno Sunus.

AR BANGŽUVIS PRARIJO JONOŠA?

Kalifornijoje, Polos Verdes kloniuose dabar iškasama labai daug žingėdžių senovės liekanų, kurios meta spindulį šviesos, parodančios Kalifornijos praeitį ir kartu primenančios bibliškąjį Jonošą, kurį bangžuvis galėjo praryti. Iškastos liekanos parodo praeitį pietinės Kalifornijos apie nuo 150,000 metų. Tų laikų indijonai sukrovė didelius ir plačius sluogsnius įvairių gyvunų lukštų ir paukščių kaip ir žuvų kaulų, kuriais jie maitinosi. Iš tų liekanų mokslininkai sprendžia indijonus čia gyvenus prieš milijoną metų, kada milžiniški gyvunai gyveno ant žemės ir vandenyse be mažiausios baimės iš žmonių pusės, arba, kada žmogus jiems turėjo pasitraukt iš kelio. Tie patys mokslininkai dabar žiūrėdami iškastas liekanas, parodančias kaip dideli gyvunai praeituose amžiuose gyveno, primena biblišką pasakojimą apie Jonošą, kurį sakoma prarijo bangžuvis, į kurį tai pasakojimą ikišiol mokslininkai žiūrėjo skeptiškai ir nenorėjo jam tikėti; dabar jau iš dalies tikima, kad galėjo but toks bangžuvis, kuris prarijo biblijos skelbiamąjį pranašą.

Šito tvarinio svarbiausia dalis yra tai galva. Ji buvo apsiginklavusi dideliais ragais, užsirietais užpakalin. Pati galva buvo pastebėtina didelė ir svėrė vieną toną. Sprandas buvo pastebėtina storas ir raumeningas, kad atlaikius sunkią galvą su dideliais ragais. Prie to dar ir dalis galvos buvo nuagusi užpakalin, kad savo sunkumu ją atlaikius lygsvaroje. Gi tri-

ceratopsai ragus turėjo išaugusius prie pat akių, su trečiu, kiek mažesniu ragu didžiųjų tarpe ir nulinkusiu žemyn, kas puošė jo nosį. Akis turėjo giliai įdubusias. Smegens jo buvo mažiausiai negu kokio nors kito gyvuno, palyginus su jo didumu.

Raguotieji dinosaurai buvo keturkojai, su trumpomis kojomis, kurios baigėsi plačiomis kanopomis, kaip kad šiadienių šlapių. Kunas buvo uždengtas stora oda. Mito, sprendžiama, vien medžių lapais. Buvo tai stiprus gyvunai ir tankiai vedė kovas tarp savęs ir su kitais; mėsaėdžiais gyvūnais, ką liudija jų kaukolėse daugybė randų ir nulaužyti ragai ir subadytos krutinės.

X

Suvienyose Valstijose kasdien sunaudojama 7000 laikraštinių popieros arkušų iš kurių galima surinkti 2500 tonų, išvalyt ir išnaujo ją vėl sunaudot tiems patiems reikalams.

kasis rekinas, lengvai galėtų pasikėsinti ant žmogaus, ir tada atgal grįžus negali but abejonės, kad anų laikų bangžuvis galėjo praryti Jonošą. Beto dar šventraštis kalbėdamas apie Jonošą, tikrai nepasako, kad ji prarijo tikrai bangžuvis, tik sako, kad tai buvo didelė žuvis, ir kuomet tikrai to nepasako, tai galėjo but ir rekinas, toks, ar bent panašus dabar iškastam Kalifornijos kloniuose.

Raguoti gyvunai.

Tankiai kyla klausimai, kame yra priežastis, kad kur tik iškasama liekanos milžiniškojo dinosauro, niekur herandama kaulai jaunųjų šitų gyvunų, tik vis jau suaugusių, ir, kaip manoma, senų. Neseniai iškasta nedidelius kaulus, viskuo panašius dinosauro kaulams ir jau buvo manyta, kad tai kaulai jauno dinosauro, bet ekspertai netrukus patikrino; kad tai kaulai visai kito gyvuno, su dinosauro nieko giminingo neturintio. Šis nedidelis gyvunas turėjo 6½ pėdų ilgio ir 27 colių pločio; dabar jis yra Washingtono muzėjyje ir stovi šale didelio skeleto, viskuom į save panašaus, vadinamo triceratops, kuris yra 20 pėdų ilgas ir 8 pėdų augštas.

Raguoti dinosaurai, kiek yra žinoma, gyveno tik šiaurinėj Amerikoje; jų kaulai atrasta tik siaurame smiltynų klonyje tarp uolinų kalnų prie upės Rio Grande link provincijos Alberta (Kanadoje). Daugiausia jų atrasta aplinkėse upelio Lance Creek, šiaurinėj dalyj valstijos Wyoming.

Publikos buvo nedaug, bet susirinkę visi ramiai prakalbų klausėsi, ir rodosi prakalbamom pasiganėdino, ką reikia sprest iš ramaus užsilaukymo laike prakalbų.

LIETUVIAI AMERIKOJ

BALTIMORE, MD.

Slezevičienės ir Vencienės prakalbos.

Gegužio 17 dienoj čia atsiuvo LMGK. įgaliotinių prakalbos, kurias surengė ALTS. 5 kuopa. Pirmiausia kalbėjo Vencienė, kuri gana gambiau apipasakojo Lietuvos našlaičių vargingą padėtį, nupiešiant aiškius vaizdus iš našlaičių gyvenimo ir kaip tie našlaičiai atsirado; ne vienas iš klausančiųjų ir ašara nusirito per veidą.

Pertraukoj rinkta aukos. Surinkta \$88,35. Po pertraukai kalbėjo Slezevičienė, apipasakodama apie Lietuvos Moterų Globos Komiteto susiorganizavimą ir našlaičių globojimą.

Ant galo kalbėjo Vencienė, aiškindama apie Lietuvą, kaip grįžę iš Amerikos lietuviai randa Lietuvą ir kodėl jie vėl tuojaus grįšta Amerikon. Svarbiausia priežastis Lietuvos ji norodė tai, kad amerikiečiai, keliaudami į Lietuvą nebuvo tvirtai nusistatę pergalėti visas kliutis, kurias Lietuvoj jiems sutikt parsieis, nes galėjo ir turėjo žinoti, kad Lietuvoj jie grįžę nerast viską taip kaip čia Amerikoje. O tie, kurie keliavo tvirtai nusistatę pereit visų nepatogumų proceduras, tie greitai prie visko priprato ir šiadien Lietuvoj gyvenimas jiems malonesnis.

Publikos buvo nedaug, bet susirinkę visi ramiai prakalbų klausėsi, ir rodosi prakalbamom pasiganėdino, ką reikia sprest iš ramaus užsilaukymo laike prakalbų.

Agitacijos prieš aukas.

Ant galo negalima nutylėti tai, kad prieš aukų davimą buvo varoma sistematiška agitacija. Stebėtiniausia, kad Lietuvos išsigimėliams į talką atėjo ir keliaus grįžusių iš Lietuvos, kurie ikišiol su komunistais nieko bendro neturėjo. Mat tie žmogeliai nuvažiavę Lietuvoj savo išdidumu negalėjo priverst valdininkus pasiduoti jų diktaturai, ir už tai dabar įtužę ant valdžios, tikrina, kad šiadien nereikia nė kuomi remt Lietuvą. Na, o musų sklepinės progresistės (gal ir ne visos), visa burna plepėjo, kad nereikia duoti aukų, nes Lietuvos našlaičiai jų negaus.

Viena iš tų sklepinių, buten Zablockienė, tarskėjo sėdėdama šale moterių, kad aukų nereikia duoti. Pamačius laike kolekto, kad šale jos sėdinti mergina rengiasi aukaut doliarį, buvo gatava iš rankų jai išlupt auką, kad tik ta netektų Lietuvos našlaičiams. Kita gi, Zdanienė, lyg ant juoko siulė Slezevičienė \$5, jei ji juos parvežus atiduos "politiškiems kaliniams".....

Laikas jau mums, ir labai laikas, ypač pažangiems lietuviams susiprast iš Lietuvos išsigimėliams pasakyt: Šalin iš musų tarpo! Keliaukit sau laimingai — į Maskvą. Balandėlis.

WATERBURY, CONN.

Žinios iš tarpo lietuvių.

Niekas negali suprast kaip man gaila, kad rašant laikraštini žinią iš Waterburio lietuvių kolonijos, nėra ką parašyti tokiu, kuom būtų galima pagirti musų vientaučius. Vis tik vienos ir tos pačios naujienos, žeminančios lietuvių vardą. Bet gal tai turi taip but; gal paskelbimas vieno kito blogų pasielgimų pataisys juos.

Dabar imkime netolimos praeties atsitikimus tarp lietuvių: J. Merčiukas gavo si kalėjiman už muštynes karčiamoj. Prohibicijos agentai darė kratas pas J. Stulgaitį prie Bank gatvės ir pas V. Pužaitį prie tos pačios gatvės. Pastarasis gavo 30 dienų kalėjiman, o antrasis pasargą, kad per 10 dienų likviduotų šinkavimą, o jei ne, tai kalėjiman 30 dienų.

Prie Leonard gatvės, mėsinioj, susipėsė dvi lietuvės, kuriomis buvo S. Ramanauskienė ir A. Gerulienė. Mat nuo seniau jodvi turėjo kokius ten nesuipratimus, mėsinioj susijė pasiryžo juos užbaigt. Pradžią padarė Gerulienė, o Ramanauskienė buvus arti 24 colių ilgo mėsininko peilio, kirto savo prieši ir veidą. Daktaras Gerulienėi susiutogumų proceduras, tie greitai prie visko priprato ir šiadien Lietuvoj gyvenimas jiems malonesnis.

Liudvikas P. guli Waterburio ligonbuty. Tie, kurie jį lankė, sako, nežinia ar pasveiks, nes turi jis plaučių uždegimą. Jis mat nakvojo ant šalitakio šaltoj naktyj, tai turbut iš to ir plaučių uždegimas atsirado.

Miss. M. Lawlor nuo Wilson gatvės surengė vakarėlį baigusiems mokslą Bernard mokyklos mokiniam. Tarpe kitų buvo ir lietuvių, A. Tamšaičiūtė, A. ir F. Danisevičiūtės. Vakare savo užduotimis atsižymėjo Ona Danisevičiūtė, atlikdama savo užduotis pagirtinai. Trioba buvo papuošta palva spalva; tai mokyklos šių metinė spalva.

Vilijos horąj scenoj statė "Pirmi žingsniai". Publikos prisirinko neperdaug. Roles geriausia atliko Murinskas, Murinskienė ir Zvirblis. Žybt.

Redakcijos Atsakymai.

J. K. Medelis. Abudu ne atspėjote. Šventasis Vincentas a Paulo buvo ne ispanas, bet francuzas, civilis kunigas, kuris prisidėjo daug prie pataisymo ištvirtusios francuzų kunigijos, ir jezuitų įskustas ilgai buvo laikomas valdžios kalėjime už primestas vagystas.

G. Korespondentas. Atsakymą reikia duoti neteisingam korespondentui tik tame laikraštyje, kuriame tilpo jo korespondencija, nes kitaipnėjis pats, nė tie kurie jo korespondenciją skaitė, nieko nežinotų apie atsakymą, atitaisymą neteisingos žinios.

NAUDINGI PATARIMAI APIE SVEIKATA.

(Tąsa)

Sitame persiskyrimė randasi faktai dviejų dalykų, kurie yra reikalingi žinot pirmosios pagalbos studijuotojui. Vienok palyginimai ir taip paprastą anatomiją negalima išmokt iš vienu knygų. Apart to, kas yra čia pasakyta, dar reikia rupestingo studijavimo skeletono ir išvaizdos jo svarbesnių kaulų, taipgi savo ar kito kuno, taip, kad stovis ir ryšys svarbesnių sudėjimų aiškiai atspieštų jo mintyje.

Kunas. Kunas susideda iš dviejų dalių: kietos ir minkštos. Kietą kuno dalis yra šie kaulai; raumens gi ir viduriniai organai, kaip tai širdis, plaučiai, kepenys ir tt. sudeda minkštą kuno dalį.

Kaulai. Kaulai yra kieti ir tvirti, ir surinkti į vieną kruvą, padaro skeletoną. Skeletonas—

Sutaiso kunui stiprų ir nelankų rėmą. Prilaiko ir saugoja minkštą kuno dalis. Apsaugoja svarbiausias kuno dalis nuo sužeidimo.

Duoda priekabą raumenims. Sudaro narius, taip, kad kunas gali judėt.

Skeletonas susideda iš trijų dalių: 1. Galva susideda iš galvos kaušo, arba kaulinės dėžės, kurioje randasi smegenys, ir veido su akimis, ausimis, nosia ir burna. Galvos judantis kaulas yra tik vienas, tai apatinis žandas.

2. Liemuo, kuris dalinasi į dvi dalis raumenų pertvara. vadinama diafragma. Viršutinė dalis yra tai krutinė, kuri užlaiko kosere arba gerklę, plaučius, širdį ir keliatą didelių kraujų idų. Žemesnėji dalis yra tai strėnos, kur randasi pilvas, kepenys, inkstai, puslė, žarnos ir kiti organai.

Liemuo susideda iš keliolikos kaulų, kurie yra žingėdys pirmos pagalbos studijavimui.

Nugaros kolumna, stiprus pilorius iš kelių šanarių, susidaro iš žinomo skaičiaus kaulų, vadinamų nugarauliais; tarp nugaraulių randasi minkšta medega-kremzlė. Žemutinis nugaros galas užsibaigia tarpe pasturgalio kaulų. Nugaros kolumna prilaiko galvą ir šonkaulius, ir pati laikosi ant strėntaurės.

Šonkauliai, skaičiuje 12, sudaro didžiausią dalį krutinės sienų. Visi šonkauliai yra prikabinai iš užpakalio prie nugaros kolumnos; iš abiejų pusių yra po du trumpesni šonkauliai, kurie nėra prie nieko prikabinai iš priešai. Kiti po 10 šonkaulių iš abiejų pusių, yra prijungti prie krutinės kaulo.

Krutinės kaulas arba krutinkaulis yra plokščias, durklo pavidalo kaulas, kuris sudaro priešakį krutinės. Viršų jis susinarina su kaklo kaulais ir sulyg reikalo remiasi iš abiejų šonų.

Strėntaurė yra tai platus, tvirtas maulinis kanalas, susidedas iš strėnų kaulų iš priešai ir šonų, ir iš dalies iš užpakalio, kur jis užsibaigia stiburkaulyje. Jis prilaiko visą liemenį ir sudaro sunarinimus su žemesniais nariais.

3. Kraštutiniai nariai, apimanti dvi augštesni ir dvi žemesni kuno dali. Kiekvienas augštesniųjų narių susideda iš mentės arba peties plokščio kaulo; petkaulis arba kaklo kaulas yra tai ilgas kaulas, tilpęs horizontališkai kserai viršutinės krutinės dalies, augščiau pirmo šonkaulio; petkaulio, arba augštutinio rankos kaulo; priešakinės šėivos ir alkunkaulio, dviejų kaulų nuo alkunės iki plaštakos ir delno, kuris turi 8 mažus, iskrypusius kaulus ryšelyje, penkis kaulus pačiame delne ir 14 kaulų, kurie sudaro pirštus.

Kiekvienas žemutinių narių susideda iš šlaunikaulio, kelio ropės, storjo ir plonojo blauzdikaulių ir pėdos. Pėda susideda iš kulšies kaulų su septyniais iskrypusiais kaulais, kurie sudaro kulnį ir dalį pėdos, 5 kaulų sudaranciu vidurį pėdos ir 14 kaulų sudaranciu pirštus.

Vyriausis svarbumas, kurį kaulai turi dėl pirmos pagalbos studijuotojo, yra tai, kad kaulai gali but sugadinti arba sulaužyti, kas labai tinka, atsitinka.

Nariai. Kur du arba keli kaulai sueina į kruvą, padaro narį arba sunarinimą. Galai kaulų, sudaranciu narius, yra apdengti

F. L. I. S. minkšta medega, vadinama kremzle, taip, kad jie gali judintis be trynimosi viens su kitu. Nariai yra akiai uždaryti lankioje dėžėje, krepšelyje, kuris užlaiko aliejinį skystimą. Šis skystimas patepa narius, lyginai kaip aliejus mašina. Susinarinimo kaulus laiko stiprus valaknuoti ryšiai. Svarbiausi mokinimuisi nariai yra tai klubai ir pečiai, kurie tai daugiausia judinasi į visas puses, taipgi alkunių, kelies ir kulšies nariai. Šitie nariai judinasi tik pirmyn ir užpakalin.

Studijuotojui taipgi yra labai svarbu žinot apie narius, nes tankiai pasitaiko, kad jie išsoka iš savo vietos.

Raumens. Raumens yra tai šaltinis kaulų judinimosi per susinarinimus. Raumens arba mėsos, užima dvi penktas žmogaus kuno sunkumo dalis. Jie susideda iš gyslelių, kurios pagal reikalą gali išsitiesti ir susitraukt, nuo ko ir yra galimas kuno judėjimas. Pavyzdin, vienas raumens galas yra prikabinatas prie viršutinės rankos dalies, antras prie žemutinės rankos dalies. Kada mėsą ranką ištiesiam, priešakinis raumuo išsitiesia, o užpakalinis susitraukia; ranką gi sulenkiant atpenč, priešakinis susitraukia, o užpakalinis išsitiesia.

Raumens yra prikabinai prie kaulų gšlomis arba gšlėtais raumenais. Šitie pastarieji yra labai stiprus ir valaknuoti. Jie labai aiškiai matosi rankų ryšeliuose.

Raumens yra dvejos rūšies. Liuosnoriai, kuriuos mėsą galime valdyt pagal savo norą, kaip tai: kojos, rankos ir t.t., ir ne-liuosnoriai, kurie juda prieš mūsų norą, kaip tai širdis. Per tokį gudrų gamtos surėdymą daugelis veikmių atsibuva be atkreipimo mažiausios atydos iš mūsų pusės.

Liuosnoriai raumens yra labiausia žingėdys dėl perlūžimų ir išsinarinimų.

CIRKULIACIJA.

Širdis. Dėlei to, kad kraujas pasiektų visas kuno dalis, reikalinga yra įiega, kuri ji vartyt. Tą veikimą atlieka širdis, kuri yra ne centras jausmų, bet labai sumaniai išgalvota pumpuojanti mašina.

Širdis yra dydžio kaip geras kumstis; ji randasi krutinėj tarp plaučių. Yra tai kiauuras raumenų organas, kuris yra įtaisytas taip, kad kraujo atgal neleidžia, bet vis jį varo pirmyn. Širdies plakimas, kurį mes jaučiame savo krutinėj, per kurį ji pasidaro mažesnė ir visą kraują iš savės išvaro į visas kuno dalis. Po susitraukimui širdis vėl pasididina, atsidaro jos dangtis ir ji prisipila krauju. Potam ji vėl susitraukia ir kraują iš savės išvaro pirmyn. Taip ir veikia tol, kol žmogus gyvena.

Apskritai imant širdis plaka 72 sykius į minutą.

Kol širdis pumpuoja, kaip buvo minėta augščiau, ji pumpuoja dvigubai, kadangi ji yra perdalota muskuline pertvara į dvi dalis. Kairėji širdies dalis, arba kairėji pompa, kraują varo per visą žmogaus kūną, tiesėji gi dalis plaučių varo kraują tik per vienus plaučius.

Kraujo idai. Eilė uždengtų triubukių arba kraujo idų, kaip juos paprastai vadinama, užlaiko cirkuliuojantį kraują. Jos dalinasi į tris skyrius: 1, arterijos, 2, kapiliariskieji sudynėliai ir 3, vėnos.

1. Arterijos. Iš kairiojo širdies šono išeina didžiausioji visame kune arterija — Aorta. Tai yra gana stipri triubukė, storio kaip vyro nykštys. Išėjus iš širdies ji tuojaus išsidalina į šakas, tos šakos išeina dar į mažesnes šakutes ir tt., kurios tai pasiekia visas žmogaus kuno dalis. Taipgi reikia patėmyt, kad tos mažiausios arterijos šakelės liuosai vienijasi pačios tarp savės. Tokiu budu kraujas, išėjus iš širdies į aortą, išsinešioja po visą žmogaus kūną. Nuo šitokio kraujo bangavimo paeina pulsas, kuris geriausiai yra užčiuopiamas per rankos ryšėlį, bet taipgi ir kitose vietose, kur arterija yra paviršiuoj kuno. Natūrališkai, perpjovus arteriją kraujo sriovė nebus nuolatinė, bet tarpais. Arterijų sienos, ypac didžiųjų, išsiskiria, kada buna padalytos.

Kaipo kraujo bėgis arterijose yra nuo širdies į galvą ir visas kitas kuno dalis, jeiperpjaut arteriją, sulaikymui kraujo tekėmo, reikia suspaust arteriją šone širdies arba prieš vietą perpjovimo. Taipgi yra reikalinga suspaust arteriją kaip galima arčiau širdies, kad sulaikyt kraujo tekėjimą.

(Daugiau bus)

PARCELIAVIMAS LIETUVOJ DVARŲ.

Lietuvos valdžia, sulyg žemės reformos įstatymo, ima parceliavimui šiuos dvarus:

Kedainių apskrityje:

1) Pagojų (Padgojų) dvaras su Paryžiaus ir Karalinos palivarkas, bendro ploto apie 454 ha, kurie yra Airiogalos val. ir priklausė Julijonui Lozino — Lazinskiui (Liubič — Jarmolovič — Lozino — Lazinskiui, paliekant savininkui 80 ha. Padgojų dvare.

2) Pašušvio dvaro ir Nakšų palivarko žemė, bendro ploto apie 216 ha, kuri yra Pašušvio val. ir priklausė Česlovui Puzinui, paliekant savininkui neliečiamą žemės normą ir žemė, kurią užima pramonės įmonė.

Šiaulių apskrityje:

1) Žagėnų ir Kresų — Bagatėlių palivarkai, kurie yra Kuršėnų val. ir priklausė Jurgiui Gruževskui.

2) Želvių dvaras, kuris yra Užvenčio val. ir priklausė Julijonui Bondzevičiui, paliekant savininkui 80 ha su to dvaro sodyba.

Šakių apskrityje:

1) Gudlaukio, Anopolio, Pajotijos ir Klerapolio dvarai, kurie yra Gelgaudiškio val. ir priklausė Medardui Komarui.

2) Panemunės — Fergiso (Žemosios Panemunės) dvaras, kuris yra Paežerėlių val. ir priklausė Tamošui — Konstantui Zanui, paliekant savininkui 80 ha su to dvaro sodyba ir trečiųjų asmenų žemė, kuri yra 1921 m. iš Zano pirқта.

Utėnos apskrityje:

Burbiškių dvaras, kuris yra Anykščių val. ir priklausė Danieliui Venslavaičiui, paliekant savininkui 80 ha su to dvaro sodyba.

Ukmergės apskrityje:

1) Bukonių dvaras, kuris yra Panatėrų val. ir priklausė Elenai Daugelo — Narbutaitėi ir Juozui Daugelo — Narbutui, paliekant Juozui Daugelo — Narbutui 80 ha žemės ir Elenai Daugelo — Narbutaitėi 9/98 dalis viso dvaro žemės.

2) Šaukavos dvaras su Pasiemiu, Dukštinos Oškaračių Vereikių, Markeliškių vienkiemiais ir Bimunų kaime žemė, kurie yra Ukmergės val. ir priklausė Mečislouvi Kontovtui, paliekant savininkui 80 ha su Šaukavos dvaro sodyba.

3) Bečių dvaras su Lazdonių, Evelingofu, Aleksandravo, Marino, Ilgabradų, Ekateringofu, Mikoliškių I ir II, Križiuvkos, Bečių — Papiėvių, Paježiorkų, Vankavo, Mikutiškių, Ovsiejavo, Lambertavo, Vasilevo, Vulfavo, Paramo — Zarėčių, Zarėčių, Šakių I ir II ir Ūpnių palivarkais ir kitomis žemėmis ir turtu, kuriuos Aleksandras Stolypinas įgijo iš Konstantino Romerio.

4) Šukiškių dvaras, kuris yra Želvos val. ir priklausė Jurgiui Buzickiui.

5) Vainiškio dvaras su Alkanų, Valnamišio, Skominėlių, Antakalnių, Anta-

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS
DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes tikime, kad šis geriausias vaikas, kuris yra sveikiau, yra tas, kuris yra gerai aprūpinamas. Motina turi turėti rastišką rekordą jo temperatūros, pulso, kosėjimų, verkimo, skausmo ženklų, ir abelnos kūdikio išvaizdos. Ji turėtų atžymėt kiek ir ko kūdikis valgė, kiek vandens gėrė, kiek sykių ėjo lauk ir kaip, kiek šlapinosi, ką vėmė, ir bile kitus neparastus apsi-reiškimus. Reikia palaikyt dalį šlapumų ir išmatų del gydytojo anali-zės.

Gydytojui ką įsakius, reikia tas pildyt tikrai griežtai. Motina turėtų užrašyt kada jis išpildė ir ką patėmi-jo.

Jeį gydytojo negalima greitai gaut, tai reikia prisilaikyt sekamų dalykų. Kūdikį reikia laikyt lovoje kol tik rodyt temperatūrą virš 99.5 laipsnių F. Jei liga buvo sunki, tai reikia ji palaikyt lovoje dar trys ar septy-nios dienos po to, kaip jo tempera-tura paliko normalė (98.6 iki 99.5 F.) ir laikėsi tokio 24 valandas. Galima išvengt daugelio ligų pasekmių pail-ginant šitą laikotarpį pasveikimo.

Turi savo kūdikį laikyt sveiku ir stipriu. Kūdikio sveikata ir išsivys-tymas priguli daugiausia ant priežiū-ros ir peno, kurį jis gauna. Kūdikį reikia kasdien maudyt ir reguliariškai penėt. Jie negali savo kūdikio žin-dyt, pabandyk Borden's Eagle Pieną. Tai yra pirmieji kūdikį penas — pagamintas iš riebaus karvių pieno ir kruopėto cukraus — ypac kūdikiams. Ji gydytojui visur rekomenduoja del jo kokybės ir vienodumo. Per keletą gentkarčių tukstančiai Amerikos mo-tinų išauklėjo savo kūdikius su Bor-den's Eagle Pienu. Jos tą darė delto, kad Eagle Pienas buvo joms reko-menduotas draugų ir delto, kad jos rado jį užganėdinančiu.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Skaityt šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėk atėičiai.

STRAIPSNIS XXII.

Pasirodavyk su Gydytoju Greitai. Susirgus kūdikiui reikia gydytojui tuojaus duot žinią, o motina turi turėti rastišką rekordą jo temperatūros, pulso, kosėjimų, verkimo, skausmo ženklų, ir abelnos kūdikio išvaizdos. Ji turėtų atžymėt kiek ir ko kūdikis valgė, kiek vandens gėrė, kiek sykių ėjo lauk ir kaip, kiek šlapinosi, ką vėmė, ir bile kitus neparastus apsi-reiškimus. Reikia palaikyt dalį šlapumų ir išmatų del gydytojo anali-zės.

Gydytojui ką įsakius, reikia tas pildyt tikrai griežtai. Motina turėtų užrašyt kada jis išpildė ir ką patėmi-jo.

Jeį gydytojo negalima greitai gaut, tai reikia prisilaikyt sekamų dalykų. Kūdikį reikia laikyt lovoje kol tik rodyt temperatūrą virš 99.5 laipsnių F. Jei liga buvo sunki, tai reikia ji palaikyt lovoje dar trys ar septy-nios dienos po to, kaip jo tempera-tura paliko normalė (98.6 iki 99.5 F.) ir laikėsi tokio 24 valandas. Galima išvengt daugelio ligų pasekmių pail-ginant šitą laikotarpį pasveikimo.

Turi savo kūdikį laikyt sveiku ir stipriu. Kūdikio sveikata ir išsivys-tymas priguli daugiausia ant priežiū-ros ir peno, kurį jis gauna. Kūdikį reikia kasdien maudyt ir reguliariškai penėt. Jie negali savo kūdikio žin-dyt, pabandyk Borden's Eagle Pieną. Tai yra pirmieji kūdikį penas — pagamintas iš riebaus karvių pieno ir kruopėto cukraus — ypac kūdikiams. Ji gydytojui visur rekomenduoja del jo kokybės ir vienodumo. Per keletą gentkarčių tukstančiai Amerikos mo-tinų išauklėjo savo kūdikius su Bor-den's Eagle Pienu. Jos tą darė delto, kad Eagle Pienas buvo joms reko-menduotas draugų ir delto, kad jos rado jį užganėdinančiu.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Skaityt šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėk atėičiai.

Jeį tavo kūdikis naktį verkia, yra neramus ir nemiega, gali būti tai jo maistas, kuris kelia tas bėdas.

Tokiais atvejais turėtumėte vartot Borden's Eagle Pieną, maistą, kuris išauklėjo daugiau drūtų ir sveikų vyrų bei moterų negu visi kiti kūdikių maistai krūvon sudėti.

Eagle Pienas buvo priimtas pienas per 63 metus. Jis stipriai rekomenduojadytojų, kuomet mo-tinų pienas nepriei-mas ir duodamas gy-namas.

Jeį nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiušk mums šitą paskelbimą ir mes pasiūsime jums penėji-jimo instrukcijas, Kū-dikių Knygą ir kito-kias brangias infor-macijas dykai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Yra faktas, kad vaikai dažniausia buna nedapenėti tuo metu kada jie sparčiausia auga. Regis jie valgo užtekėtinai, bet tikrenybėje jų maistas nesuteikia jiems tinkamos soties. Neseniai vesti tyrimai mokyklos vaikų tarpe parodė, kad Eagle Pienas yra pasekmingas taisant nedapenė-tus vaikus. Kiekvienas vaikas turi turėt Eagle Pieno suteikiamą ener-giją. Jaunas vaikas turi gaut kas-dien po du šaukštu Eagle pieno, at-miesto trimis ketvirtadaliais puode-lio šalto vandens. Duok parvėdais ir po pietų. Senesni kūdikiai dažnai labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunka, suplaktu kiaušiniu ir skansko-niuka.

Jeį tavo kūdikis naktį verkia, yra neramus ir nemiega, gali būti tai jo maistas, kuris kelia tas bėdas.

Tokiais atvejais turėtumėte vartot Borden's Eagle Pieną, maistą, kuris išauklėjo daugiau drūtų ir sveikų vyrų bei moterų negu visi kiti kūdikių maistai krūvon sudėti.

Eagle Pienas buvo priimtas pienas per 63 metus. Jis stipriai rekomenduojadytojų, kuomet mo-tinų pienas nepriei-mas ir duodamas gy-namas.

Jeį nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiušk mums šitą paskelbimą ir mes pasiūsime jums penėji-jimo instrukcijas, Kū-dikių Knygą ir kito-kias brangias infor-macijas dykai.

THE BORDEN COMPANY

Borden Bldg., New York

"Am. Lietuvio" Knygyne galite gaut Visokių laiškams popierų

"Am. Lietuvio" Knygyne galite gaut Visokių laiškams popierų

"Am. Lietuvio" Knygyne galite gaut Visokių laiškams popierų

"Am. Lietuvio" Knygyne galite gaut Visokių laiškams popierų

"Am. Lietuvio" Knygyne galite gaut Visokių laiškams popierų

"Am. Lietuvio" Knygyne galite gaut Visokių laiškams popierų</

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.

Foreign Language Information Service.

Atvažiavimas iš Lietuvos Amerikon.

Su Liepos pirmą dieną imigracijos kvota prasidės iš naujo.

Foreign Language Information Service imigracijos komitetas pagamins sekančius kelis naudingus straipsnelius norintiems atvažiuoti, ir norintiems giminės parsitraukti į Ameriką; straipsneliai Suv. Valstijų imigracijos biuro buvo peržiūrėti ir užgirti.

Įleidimas ateivių.

Ateivis bus į Suvienytas Valstijas įleistas šioiomis išlygomis:

1. Jeigu atvažiuoja su atskančia viza ant pasporto.
2. Jeigu šalies kvota ne išbaigta.

3. Jeigu užjūrin nepadarė darbo sutartį, geriau sakant, jeigu nekontraktuotas darbininkas.

4. Jeigu moka skaityt ir rašyt (tas neliečia moteris, kurios važiuoja pas savo vyrus, ir neliečia jų vaikus dar neturint šešioliką metų amžiaus, jeigu su jomis važiuoja). Neliečia nemokintus tėvus, suvirš 55 metų amžiaus, jei važiuoja pas savo vaikus. Neliečia motinas, kurios pas vaikus važiuoja, visokio amžiaus senelius ir močiutes, keliaujančius pas savo anukus, ir ne ištekejusias dukteris, našles (dukteris), jeigu pas tėvus važiuoja).

5. Jeigu nepriguli pri to kliasos, kurią įstatymai prašalina dėl fiziško, protiško ar morališko netinkamumo,

arba dėl kitų priežasčių.

6. Jeigu nebus visuomeniška sunkenybė.

7. Kurie nemoka rašyt ir skaityt, bet išgyveno Suv. Valstijose per penkis metus, ir grįžta atgal nevēliaus šėsių mėnesių po išvažiavimo, bus įleisti.

8. Kurie lanko Suv. Valstijas kaipo keliauninkai, arba laikinai tik dėl pramonės ar pasilinksminimo, gali apsisistot tik šešis mėnesius, bet jeigu apsigyventų Suv. Valstijose, pamiršdami, jog tik lanko Suv. Valstijas, bus deportuoti.

Viršminėti punktai jima visus reikalavimus kaslink įleidimo ateivių į Suv. Valstijas. Jeigu ateivis sutinka su jais, bus įleistas, bet jeigu nesutiks su nors vienu, nebus įleistas.

Nurodymai norintiems pariskviest' gimines iš Lietuvos.

Foreign Language Information Service Imigracijos Komitetas pagamins dokumentą, arba "affidavit", kurį giminės čia Amerikoje privalo išpildyt ir pasiųst į Lietuvą ypatai, kuri nori atvažiuot Amerikon. Tas dokumentas arba "affidavit" buvo pasiųstas į Suv. Valstijų valstybės Department Bureau of Passport Control, ir jį tas biuras užgyrė. Šitą dokumentą galima gaut iš Foreign Language Information Service, Lithuanian Bureau, 119 West 41 Street, New York, N. Y.

1. Viršminėtą dokumentą, arba "affidavit", reikia pilnai išpildyt, ir turi turēt notaro paliudijimą. Kurie nori, kad Lietuvos atstovybė tą dokumentą arba "affidavitą" patvirtintų, gali pasiųst Lietuvos atstovybei Washingtone, už ką reikia užmokēt \$5.00.

2. Tą dokumentą reikia butinai nusiųst į Lietuvą ypatai, kuri nori važiuot Amerikon, su patarimu, kad jis nusineštų tą dokumentą į vidaus reikalų ministeriją ir prašytų Lietuvos pasporto.

3. Gavus Lietuvos pasportą jį turi ypatingai nešt Suv. Valst. konsuliui, Kaune, ir ten prašyt vizos ant pasporto, ir su savim turi nusi- nešt tris fotografijas.

4. Patartina atvažiuojantiems laikyt tą dukumentą, nes jis bus reikalingas kuomet atvažiuos į Ellis Island.

Išanksto leidimai neišduodami.

Valdžia neišduoda jokio leidimo ateiviui prieš atvažiuojant. Kiekvienas ateivis, pirmiau negu bus įleistas į Suv. Valstijas, kuomet atvažiuoja, imigracijos valdžia egzaminuos; jį gali įleisti, ar prašalint ateivį.

Giminės atvažiuojančių ateivių visuomet nori žinot ką daryt kad išgavus leidimą. Jie turi laukt kol ateivis atvažiuoja. Gali pasiųst imigracijos valdžiai raštus, arba affidavitus, kurie parodys giminės atsakomumą ir norą prižiūrēt ateivį, kas palengvins imigracijos valdžios ištyrinėjimą, kuomet atvažiuos.

Daugelis žmonių klausinėja darbų ministerijos arba imigracijos viršininko, ar ateivis, kurio įleidimas su- lyg įstatymų abejotinas, pa-

vyzdin, jeigu ateivis aklas, kurčias ar nebalsis, bus įleistas, ar ne. Atsakymas visuomet bus tas pats: leidimas iš anksto neišduodamas. Darbų ministeris turi valią tokiame atsitikime įleisti ateivį po užstatu, bet tą tik galima daryt kuomet ateivis atvažiuoja ir pereina egzaminą. Aišku, jog tokiuose atsitikimuose ateivis turi atvažiuot į Suv. Valstijas.

Kiekvieną ateivį pirmiausia peržiūri Public Health Service daktarai, ir po tam imigracijos peržiūrėtojai. Jeigu neleidžiamas dėl medikališkų ar kitų priežasčių, peržiūrėtojas palaikys dėl tolesnio ištyrinėjimo prieš board of special inquiry. Tokia taryba susideda iš trijų valdininkų. Jeigu taryba atsisako įleisti, giminės gali siųst apeliaciją darbo ministeriui, kuris gali prisilaikyt prie, ar permaintyt tarybos nutarimą, arba įleisti ateivį po užstatu. Draugai ar giminės negal duot užstatą ar kitą užtikrinimą, kol nepasiųs apeliaciją.

Kvota.

Ateivis neleidžiamas į Suv. Valstija, jeigu jo šalies kvota išbaigta. Kiekvienos šalies kvota siekia 3% tos šalies gyventojų, kurie dabar gyvena Suv. Valstijose, sulyg 1920 m. gyventojų suskaičymo. Tas suvaržymas buvo išleistas taip vadinamu "Dillingham aktu" iš Gegužio 19, 1921. Tas suvaržymas prasidėjo Birželio 3, 1921 m. užsibaigė Birželio 30, 1922 m. Bet kongresas paįgino jį. 1922 m. lietuvių dalis išsibaigė Gruodžio mėn. 1922 metais. Ir Liepos 1, 1923, prasidės nauja kvota, ir per metus, užsibaigiant Birželio 30, 1924, lietuvių bus įleista 2,310.

Per mėnesį nedaugiau kaip penkta dalis kvotos bus įleidžiama.

Ateivis, atvažiuodamas į Suv. Valstijų uostą, kuomet jo šalies kvota išbaigta, bus deportuotas. Kuomet atvažiuoja ir tampa sulaikytas dėl speciališko ištyrinėjimo su kitais ateiviais, kurie neleidžiama, board of special inquiry svarsto jo ypatingą atvažiavimą, kuomet randa, jog jo šalies kvota išbaigta, deportuoja, bet jis gali siųst apeliaciją darbo ministeriui. Ateivio išgabėnimasis atneš jam daugelį sunkenybių, tad darbo ministeris gali jį laikinai įleisti po užstatu. Praityje buvo daugelis tokių atsitikimų, bet šiomis dienomis jau retas dalykas.

Kvotos reikale, ateiviai priskaitoma prie tos šalies, kvotos, kurioj gimė, bet ne tos šalies, katros ateivis yra piliētis. Tokiu budu, jeigu lietuvis gimė Rusijoje ar Vokietijoje, priskaitomas prie Rusijos ar Vokietijos kvotos, nors jis visuomet gyventų Lietuvoje.

Kvota neliečia Suv. Vals. piliecius, čia gimusius ar naturalizuotus, ir neliečia piliečių vaikus, kurie 18 arba mažiau metų amžiaus. Pirmenybė teikiama, tėvams, broliams, seserimė, vaikams, netūrint 16 metų, ir sužiedotinėms (1) Suv. Valstijų piliečių; (2)

SEVERAS GYDUOLĖS UZLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA.

Nuo niegtanciu isberimu- vartojant

SEVERAS ESKO

Antiseptiškas Mostis

Vartojamas nuo niežly, isberimaj ir kitokiu odines ligos.

KAINA 50c

Kluskite pas apfektorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

ateivių, kurie prašė Suv. Valstijų pilietystės sulyg įstatymo, arba (3) vyrų, kurie tarnavę Suv. Valstijų kariuomenėj ar prie laivyno tarp Balandžio 6 1917 iki Lapkričio 11, 1918 m., tapo garbingai paliuosuoti.

IMIGRACIJOS METINĖ DALIS.

Prasidės Liepos 1, 1923 m.

Šalis.	Įleidžiama:
Albanija	288
Armenija (rusiška)	230
Austrija	7,451
Belgija	1,563
Bulgarija	302
Čechoslovakija	14,357
Danzigas	301
Danija	5,619
Finija	3,921
Fiuma	71
Francuzija	5,729
Vokietija	67,607
Grekija	3,294
Vengrija	5,638
Ispanija	75
Italija	42,057
Luxemburgas	92
Klaipėda	150
Holandija	3,607
Norvegija	12,202
Lenkija (su rytine Galicija Pinsko apygarda)	31,146
Portugalija	2,465
Rumunija	7,419
Rusija (su Bessarabijos apygarda)	24,405
Estonija	1,348
Latvija	1,540
Lietuva	2,310
Ispanija	910
Švedija	20,042
Šveicarija	3,752
Anglija	77,342
Jugoslavija	6,426
Kitos Europos šalys	86
Palestina	57
Sirija	928
Turkija	2,388
Kitos Azijos dalys	81
Afrika	122
Atlantiko salos	121
Austrija	279
Nauja Zelandija ir Ramiosios salos	80

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVI" TAS VISKĄ ŽINO.

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS Juozas J. Dirsas

Geriausiai patarnauju už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jus draugą ar giminę, kreipkitės prie manęs.

OFISAS:
208 MILLBURY STR.,
Tėl. Park 1376

NAMAJ.
13 ELLSWORTH STR.
Tėl. Cedar 4953.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIONĖ LIETUVA

PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPŪJŲ

Vaziuokit visi parankiu ir tiesiu keliu! Lietuviai vaziuojanti į Piliavą aplenkia Lenku juosta (karidortu) Visa trečia klasisa padalinta į kambarius 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų

SS LITUANIA ————— Birželio 13-tą
SS POLONIA ————— Liepos 4-tą

Iš New Yorko ir Bostono į:
HAMBURGĄ \$103.50—PILIAVĄ \$106.50 —
į Liepų ir Klaipėdą \$107.—
Iš Bostono į New Yorką per Falls River Lintį
Kreipkitės prie vietinio agento.

VISA EILĖ VIŠTOM SERIAMŲ IR GIRDOMŲ INDŲ.

Sadick Hardware & Paint Co.,
66 MILLBURY STREET. WORCESTER, MASS.

"ARTOJAS" Mokslo, Literatūros ir Satvros žurnalas

Išleidžiamas pradžioje kiekvieno mėnesio.

Dailiausias ir rimčiausias didelio formato (8x11 c.) žurnalas kokį kada Amerikos Lietuviai turėjo. Jame telpa visokių mokslų raštai, literatūra, eilės ir juokai. Puslapių 24. Kaina metams \$1.00, pusei metų 60c. Pavienis numeris 10c. Reikalauk vieno!

"ARTOJAS" E. 7th St. & Superior, Cleveland, O.

Pirmas Graborius Lietuviškas

patarnauja prie laidojimo Lietuviams taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms.

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156.

Lai užsitikimas Dantistas pataiso jums dantis

Visas darbas gvarantuotas. Vartuju geriausius įrankius ir medegą.

Žemos kainos darbininkams.

ISTRAUKIU DANTIS BE SKAUSMO!!

Dr. Frederick Brown,
34 FRONT STREET,
Worcester, Mass.
(Atdara Vakaraus)

KALENDORIUS IR KNYGOS DOVANOMS!

VISIEMS, užsiprenumeruojantiems du-kart savaitinį laikraštį "Vienybė" su juokų skyrium "Tarka" metams.

KALENDORIUS, sieninis, tautiškų spalvų.

KNYGOS yra vertės dviejų dolerių, "Vienybės" laidos.

Prenumeratos kaina metams \$3.50
Lietuvon \$4.50

Adresuokite:
VIENYBE, 193 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

Visi apkalbėti.

Tiesą sakė dėdė Klimas—
Koks tai keistas įtarimas!
Nėr pasaulij to žmogelio,
Kad nemestų ant jo žodelio.
Nors be kailio žmogus liktum,
Bet visiems neįtiktum—
Geras, blogas, smarkus, lėtas,
Kiekviens tur but apkalbėtas.

Blogas busi, kad sėdėsi,
Ir negeras, kad gulėsi,
Kurs daug kalba, pliaupis buna,
O kurs tyli, ir tam klūna.

Turčių gobšiu pavadina,
Sukčiaus titulą kabina,
Vargšą tinginiu apšaukia—
Kam išteklį j' jis neplaukia.

Kurs mokytas, išmintingas,
Daugelį saiko—neteisingas,
Kurs bemokslis, mažai žino,
Tokį kvailiu pavadina.

Kol mergelės dar jaunutės,
Duoda vardą piemenutės,
Pilnametę jau merginą
Tuojaus senmerge vadina.

O apysenę merginą
Davatka jau užvardina,
"Igliežuve" vardas kitas,
Šalyj jos jau prikinkytas.

Moteriškė nors geriausia,
Gauna smugių kuodaugiausia,
Tai pletkorka, tai pikčiurna:
Ją pasmerkia bloga burna;

Tai ji čiaupos, tai ji kraipos,
Prieš vaikus juokias, vaipos,
Tai daug kalba, tai ji tyli,
Tai šio visko ji nemyl.

Regis puikus vaikinukai,
Mergos šaukia: tai velniukai!
Tas puikunas, apgavikas,
Tinginis, tai cicilikas.

Tas beturtis, tas nabagas,
Pasileidęs kai botagas...
Kiekvien pagal savo galios,
Smerkia žmones blogos valios.

O ir vedėliai užkliuna,
Kur jie eina ir kur buna,
Blogi žmonės visur mato
Ir įvairiai juos perstato:

Tai girtuoklis, tai nevykęs,
Tai nuliudęs, tai supykęs,
Tai nepaiso jis saviškės,
Neapkenčia moteriškės.

Kunigai dvasiški žmonės,
Apkalbėti be malonės.
Nors jie elgtųs kogeriausiai,
Bet juos plusta kobjauriausiai.

Burių buriai paskui seka,
Kiekviens savo bumba, šneka:
Tai lupikas, tai nevykęs,
Tai pamokslas jo netikės.

Gink jau Dieve, visagalis,
Kad šmeižikų pilnos šalys!
Duok malonės ir vienybės,
Apkalbėtiems siųsk kantrybės.

Lai kiekvienas save mato,
Savo klaidas pirmą stato,
Tad bus užbaigtas jo kriukis
Ir nuo šmeižtų atrpas snukis.

Emilija Naujadvarskaitė

VIETOS ŽINIOS.

Iškeliu Lietuvon. Ket- verge, 31 Gegužio P. Palta- navičia, leidėjas "Amerikos Lietuvio", iškeliauja į Lie- tuva. Birželio 2 d. jis iš New Yorko išplauks laivu "Ma- jestic". Lietuvoj užtruks po- rą mėnesių.

Sandariečių išvažiavimas. Ateinančioj nedėlio, Birže- lio 3 dieną, sandariečiai tu- rės savo išvažiavimą P. Kupčinsko ukežn, už Millbu- ry miestelio.

Nuėjo niekais. Policijon pargabenta bačka vyno, kuri buvo atrasta darant kratą tulo Derbonis namuo- se prie Summer gatvės. Im- ant bačką nuo vežimo, ji nupulė brukan, truko, ir vynas nuėjo... savo keliais.

Sudėgė siuntiniai. Atbė- gus trukiui iš Bostono apsi- žiūrėta, kad pačiniame va- gone esama gaisro tarp siuntinių. Gaisrą užgesinus pasirodė, kad sugruzdėjo 4 maišai su ketvirtos klasės siuntiniais, daugiausia laik- raščiai, kuri buvo siunčia- ma į Washingtona.

Įtaria moteris. Jubilierius Robbins, turintis bižuterijos krautuvejė prie Front gatvės, skundžiasi policijai, kad iš jo krautuovės pavogta 40 doliarų vertės žiedas. Sako bu- vo atsilankę tris moteris, ir joms išėjus apsižiūrėta, kad brangūs žiedas din- gęs.

Kunigams pasarga. Gais- rininkų viršininkas McCart- ty išleido pasargą visiems kunigams, kad tie savo baž- nyčių ceremonijose būtų at- sargėsi su degančiomis žvakėmis, ypač tie, kurie rengia vaikų procesijas. At- sargumas reikalingas gais- rų išvengimui.

Pirmutinė saulės auka. Praėjusioj subatoj buvo tik- rai vasariškai šilta. Termo- metras pasiekė 90 laipsnių. Saulės karštis užgavo tulą A. Fontaine, dengusį stogą prie Union gatvės; nupulė nuo stogo ir prisimusė.

Kitas ne atsargumas. Dvieju metų mergaitė Lo- retta Pelletier, dėl motinos ne atsargumo, nupulė nuo antro gyvenimo piazų 40 pė- dų žemyn ir persiskėlė gal- vą. Nugabenta ji ligonbu- tin, kur daktarai ne užtik- rina jos pagijimą.

Dėl tėvų ne atsargumo. J. Felicetti, aštuonių metų vai- kėzas, dėl tėvų ne atsargu- mo atsitolinęs nuo namų at- sidurė prie Front gatvės ties Capitol restauracija ir ten besikarstydamas ant tvoros, įpuolė į cementu iš- murytą duobę prie užpaka- linių durų ir pavojingai prisitrenkė.

Neapsimoka. Ona Shuff- rin, negrė, persitikrino, kad "trenkimas į snukį" vyriš- kiui, neapsimoka. 1920 me- tuose ji kirto per žandą kan- trakteriui J. Brevard, susi- barus su juom, ir užtai pa- tėjo teisman, nes užgauta- sis Brever pareikalavo atly-

ginimo už skausmą ir paže- minimą \$300. Dabar prisai- kintųjų teismas jai priteisė Breverui užmokėt \$275.

Netikus podukra. Paulė Smith, gyvenanti prie Lo- cust gatvės, išpirko varantą penkiolikos metų savo podu- kraui Irenai, kuri tapo areš- tuota ir bus teisiama už ne- klausumą pamotės ir vaiši- nima jos bjauriais žodžiais, prie ko Irena prisipažino ir galbut bus pasiūsta į patai- sos namus.

Padėjo, bet nerado. Jo- nas King, dirbantis šaldytos smetonos dirbykloj prie Shrewsbury gatvės, gavęs savo algą, išidėjo į kišenių ir prie darbo vėliau apšilęs, nusivilko bruslotą, padėjo jį ant atdaro lango, visai užsi- miršęs, kad jo kišeniuje yra savaitinė alga. Vakare ein- tant namo, kada bruslotu apsvilko pinigų kišeniuje jau nebuvo.

Nenusisekęs bėgimas. P. Murphy ir J. Zimba 1920 m. buvo teismo nuteisti atbut Fitchburgo kalėjime po 30 dienų už girtybę. Pabuvus jiem kalėjime porą savaičių, pasisekė pabėgt. Dabar jie tapo Worcesterjy sumiti. Teismas priteisė jiem atbut kalėjime visą baudą iš nau- jo, ir paskui dar magaryčių po tris mėnesius už pabėgi- mą.

Reikalauja daugiau mo- kyklų. Mokyklų supreden- tas įteikė miesto tarybai reikalavimą, kad ši pasiru- pintų įsteigt daugiau moky- klų, nes su dabar esančiom- is jau negalima apsieit, kadangi ir taip jau 3700 vai- kų nesutelpa, ir jie priver- sti eit mokyklon paprastoms lekcijoms pasibaigus, o su pradžia Rugsėjo mėnesio to- kių vaikų skaitlius keliais tukstančiais dar pasididins.

Ne išsiteisino. Policija suėmė iš Bostono atvažia- vusį tulą Amico Ludovici, kuomet jis užkrautu sun- kiuoju automobilium atvaži- avo nuo Shrewsbury kal- ņo. Policijos teismas jį nu- baudė \$50 už pergreitą va- žiavimą, sulyg policistų liu- didijimo. Baudžiamasis teisi- no, kad jam nuo kalno va- žiuojant automobiliaus su- laikymo aparatas pagedo ir todėl jis negalėjo gelbėtis, bet teismas į jo pasiteisini- mą nekrepipė atydos.

"Stebuklas". Praėjusioj sereodoj Worcesterio gyven- tojai matė "stebuklą" kuomet orlaivininkas Turner iš Londono, atskridęs su ang- lišku orlaiviu, 10,000 pėdų augštumo padangėse, eli- džiamais iš orlaivio garais piešė dabar visur garsinamo tabako skelbimą "lucky strike", statydamas raides pusėj mylios vieną nuo kito- tos. Raidės buvo gana aiš- kios, tik viena "r" nenusise- kė.

Turner šitą skelbimą pie- šė jau antru kartą, bet da- bar pasekmes turėjo daug geresnes negu 1921 m.

Atidarymas. Apšvietos bendrovė dekoracijų dien- oje, 30 Gegužio turės atidary- mą savo pertaisyto namo Olympia Parke.

Susirinkimas Aušrelės į- vyks ketverge, Gegužio 31 dieną, naujuose Aušrelės kambariuose po No. 12½ prie Millbury gatvės. Visi nariai susirinkite ir atsves- kite naujų prirašyt.

J. Peleckas, sekret.

CAPITOL PHOTO STUDIO. Dailus, gerai pa- darytas paveiks- las, tai tink- miausia dovana jusų draugams ir gentims. Mano ilgų me- tų patyrimas ir priemonos kai- nos padaro šią įstaigą tink- miausia vieta nusimnt paveiks- lais. Taipgi norime atkreipt atyda Choru, Kuopų ir Draugijų, kad mes turime didelę vietą, tinkamą nuėmimui paveiks- lų didelėms grupėms žmonių. S. BAJIERČIUS, Savininkas. 24 MILLBURY STREET, Tel. Park 2093 R.

PAJIESKOJIMAI: PAJIESKAU Antano Dipono iš Tu- ros dv., Skopiškio p., Rokiškio. Gy- veno Bridgeport, Conn. Meldžiu at- sišaukt, turiu svarbų reikalą. F. Merguinas, 15 Millbury st., Worcester, Mass.

REIKALAVIMAI: REIKALAUJAM audėjų ant siaurų staklių, taipgi pagelbinukų prie ivairių darbų. Geros algos. QUINAPOKET MFG. CO., Quinapoxet, Mass. Tel. Holden 7.

PARSIDUODA NAMAI—FARMOS!! WASHINGTON ST. 2 po 3 šeimynas namai su gesais ir maudyklėmis. Vieta dėl didelio storo. Kaina \$13500. MILLBURY ST. 4 po 3 šeimynas na- mai, gesai ir maudyklės, labai pigiai parsiduoda. FARMA, 116 akry žemės, 40 akry ariamos, vertas kiekvienas akras po penkis šimtus dolerių, didelis miš- kas 3-ji namai didelė banė, 6 mai- los nuo Worcesterio. Kaina \$5500. MAIN ST. 1½ akro žemės, 40 vai- singų medžių, 9 rūimų namas, su elektra, šiluma ir maudykle, gara- dzius, vieta pirmos klasės dėl biz- nio automobilių taisyms, nes prie didelio vieškialio. Kaina \$6000. Užkveičiu visus žuvininkus atsilan- kyk ant ežero ir pagaut dešimt svai- rinę žuvį.

JONAS BUKOKAS, Notarijus ir Agentas, 25 Millbury St., Worcester, Mass.

JONAS CIVINSKAS perkrausto namų rakandus šiame mieste ir per- krausto į kitus miestus, veža anglis ir persam- do trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip: 340 HARDING ST., WORCESTER, MASS. Telephone Park 4156.

LIETUVIŠKAS TRANSPORTAS I KLAIPEDA!! Ant jurių milžino—laivo LEVIATHAN. Naujas, greičiausias, gražiausias laivas pasaulyje. Visi nauji įtaisymai yra ant laivo. Jurių Palocius Savo pirmam plaukime plauks iš New Yorko į Cherbourg ir Southampton Liepos 4-tą, 1923, 10 val. ryte. KAINOS: iš New Yorko į Klaipėdą { 2 klasa—\$152.50 { 3 klasa—\$107.00

United States Lines 45 Broadway New York City Managing Operators for U. S. SHIPPING BOARD. Laivo nepaprastumai: Didžiausias laivas pasaulyje. Talpi- na virš 59,956-65 tonų. Ilgis 950 pėdų, 7 col. Plotis—100 pėdų. Greitumas 100-000 arklių jėgos. Keturi sruvai. Ailicium degina- nantis. Greitu- mas 25 jurių mylių į valandą. Toki progta retai pasitaiko. Todėl, nelaukit niekiek. Eikit pas arčiausį agentą U. S. Linijų, užsisakykit vietą, ir nuspirkit ti- kietus šiam ypatingam išplaukimui, liepos 4. Jei nėra agento arti, rašykite arba atsilankykit pas—

ČEDYK LEIBELIUS NUO CHALLENGE PIENO DEL BRANGIŲ DOVANŲ Laikyk kelias blėšines savo šėpoj. Parašyk bile kurio antrašū ant leibelio užpakalio dėl paveik- sluoto dovanų surašo. "Užsimoka čedyt leibelius." (No. 105)

BE PIENO NEGALI BUT ŽMOGAUS. C. Houston Goudiss.

REIKALINGA mergina, prie leng- vaus drato ir preso darbo. Geras užmokesnis. Nuolatos darbas. HAMBLIN & RUSSELL MFG. CO., INC., Worcester, Mass. (19—22)

FURNICIAI. PARSIDUODA grosernė ir buėrnė, geroje vietoje, prie pat marių kran- to. Biznis išdirbtas, parsiduoda la- bai pigiai. Gera progta dirbtuvės darbininkams, kuriems atsibodo dirbtuvės dirbt. Savininkas apsi- ima išmoknt biznio. Kambariai gy- venimui virš krautuovės. P. MIŠKINIS, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 3535 W. (21—26)

KJLA IŠGYDOMA. Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržas, kada- gi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kijos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendži- nų neturi. Minkštą, lengva nešioji- mui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalis. Mes prisijusime, ką sakome, atsiųsime ju- mis išmėginimui visai DYKAI.

Plapao Laboratories, 3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

PARSIDUODA FARMOS. Geriausia farma visoj Barres a- pielinkė, 183 akrai geros žemės, 75 akrai dirbamos, miško yra 100,000 pėdų lomberio ir 5000 kordų malkų. Stuba nedidelė, 3 kambarių barnė, gera, 150x45, vietos yra dėl 35 kar- vių ir 20 veršių. Barnėj yra šakė su arkilu sieną traukt. Vanduo bėga visur ir vandenio niekad netruksta. Geri vištinkai ir geras sodas, prie gero kelio, arti miestelio, ¾ mailės į Barre Plains, Mass., arti mokyklų, krautuvių ir geležinkelio stotijų; 23 melžiamos karvės ir bulius, 12 tely- čių, 3 arkiai, yra nauja mašina kar- vės melžt, pakinklai, vežimai ir ki- toki farmos frankiai; 20 vištų. Viskas parsiduoda už \$7500. Įmokėt \$3500. Viskas gerame stovyje. Šita farma yra labai gražioj vietoj ir paranku dirbt. Parsiduoda delei svarbių prie- žasčių. Pasinauokit progą. Adresas A. YENCHUS, Maple Hall Farm, Box 163, Barre Plains, Mass.

APTIEKA. Visantit Lietuvos Valstinyčia. Visa daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaismo su didžiausia aty- da; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Budamas 6-stus mėnesius Lietuvo- je, parinkau ir pargabenuo daug- naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gauti groduolių nuo visokių ligų. Norėdami suėdyt pinigus ir svei- katą, visados kreipkitės į mūsų aptie- ką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisijusime reikalingus vaistus per Ekspresą. A. BUDREVČIUS, Previzorius, 93 Millbury St., Worcester, Mass.

Gydytojai sakė, kad jai nėra jokios pagalbos. Gerai žinomas vaistas tuojau atitaisė jos sveikatą. Ponas S. H. Halle iš Hartley, Io- wa, sako: "Turiu pasakyt, kad Nuga- Tone, kurį aš apturėjau, padarė ma- no pačiai daugiau gero negu \$500.00, kuriuos aš išleidau ant gydytojų. Vienas gerai žinomas gydytojas pa- sakė, kad jai nėra pagalbos. Ji ne- turėjo jokio skausmo po to kaip su- vartojė Nuga-Tone'ą." Tūkstančiai sergančių žmonių atranda pagelbą ir laimę šitame didžiajame Nervų, Kraujo ir Sveikatos Davėjyje. Nuga- Tone maitina, stimuliuoja, sutaiso ir atgaivina visus silpnus ir sunykusius organus. Jis yra neįkainojamas po kiekvienos smarkios ligos, tokios kaip karštinės, posargos, gripas ir kitos. Pamėgink jį pats ir įstikink. Vienam pilnam mėnesiui gydytis tik \$1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi geresnieji aptiekininkai poizingai ga- rantuodami, kad suteiks pilną pata- kinimą arba pinigai bus sugrąžinti (garantija rasi prie kiekvienos bon- kelės), arba pasius tiesiog apmo- kėtu paštu National Laboratory, 1038 So. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems \$1.00. (žiurėk No. 7)

REIKALINGA mergina, prie leng- vaus drato ir preso darbo. Geras užmokesnis. Nuolatos darbas. HAMBLIN & RUSSELL MFG. CO., INC., Worcester, Mass. (19—22)

FURNICIAI. PARSIDUODA grosernė ir buėrnė, geroje vietoje, prie pat marių kran- to. Biznis išdirbtas, parsiduoda la- bai pigiai. Gera progta dirbtuvės darbininkams, kuriems atsibodo dirbtuvės dirbt. Savininkas apsi- ima išmoknt biznio. Kambariai gy- venimui virš krautuovės. P. MIŠKINIS, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 3535 W. (21—26)

KJLA IŠGYDOMA. Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržas, kada- gi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kijos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendži- nų neturi. Minkštą, lengva nešioji- mui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalis. Mes prisijusime, ką sakome, atsiųsime ju- mis išmėginimui visai DYKAI.

Plapao Laboratories, 3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

PARSIDUODA FARMOS. Geriausia farma visoj Barres a- pielinkė, 183 akrai geros žemės, 75 akrai dirbamos, miško yra 100,000 pėdų lomberio ir 5000 kordų malkų. Stuba nedidelė, 3 kambarių barnė, gera, 150x45, vietos yra dėl 35 kar- vių ir 20 veršių. Barnėj yra šakė su arkilu sieną traukt. Vanduo bėga visur ir vandenio niekad netruksta. Geri vištinkai ir geras sodas, prie gero kelio, arti miestelio, ¾ mailės į Barre Plains, Mass., arti mokyklų, krautuvių ir geležinkelio stotijų; 23 melžiamos karvės ir bulius, 12 tely- čių, 3 arkiai, yra nauja mašina kar- vės melžt, pakinklai, vežimai ir ki- toki farmos frankiai; 20 vištų. Viskas parsiduoda už \$7500. Įmokėt \$3500. Viskas gerame stovyje. Šita farma yra labai gražioj vietoj ir paranku dirbt. Parsiduoda delei svarbių prie- žasčių. Pasinauokit progą. Adresas A. YENCHUS, Maple Hall Farm, Box 163, Barre Plains, Mass.

PARSIDUODA pigiai. PARSIDUODA penkių rūimų rakan- dai, gražiai sutaisyta, viskas yra ko tik reikia gyvenimo. Norinti pirkt, ateikite atlytinti pas— ANDRIUS VAITKEVICIUS, 48 Actua St., Worcester, Mass. (20—23)

APTIEKA. Visantit Lietuvos Valstinyčia. Visa daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaismo su didžiausia aty- da; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Budamas 6-stus mėnesius Lietuvo- je, parinkau ir pargabenuo daug- naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gauti groduolių nuo visokių ligų. Norėdami suėdyt pinigus ir svei- katą, visados kreipkitės į mūsų aptie- ką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisijusime reikalingus vaistus per Ekspresą. A. BUDREVČIUS, Previzorius, 93 Millbury St., Worcester, Mass.

LIETUVA! Pirkite laivakortes giminėms Lietuvoje. WHITE STAR LINE N.Y.—Cherbourg—Southampton: Majestic—birž. 2—23; liep. 14; (Pasaulio didžiausias laivas) Olympic—birž. 9—30; liepos 21. Homeric—birželio 16; liepos 7—28 Greiti susisiekimai su Baltijos portais. AMERICAN LINE N.Y.—Plymouth—Cherbourg—Hamburg * Mongolia—birž. 7 * Minnekahda—birž. 14 * Kronland—birž. 21 * Manchuria—birž. 28 * Finland—liepos 5 * Naujos 3-klasės kvatieros. Perkeliant kitais laivais į Baltijos uostus. RED STAR LINE N.Y.—Plymouth—Cherbourg—Antwerp Belgenland—birž. 13; liep. 11; * ruggpučio 8. * Zeeland—birž. 20 * Lapland—birž. 27 * 10 val. ryte. Pradedant su liepos 11, išplauki- mai bus 11 val. Geras valgis. Uždaryti kambariai. Dideli vieši kambariai. Kreipkitės prie vietinių agentų arba i— PASSENGER DEPARTMENT, 84 State St., Boston, Mass.

DR. TESSMER, Dentistas. 306 Main St., Worcesterjyje. virš Iver Johnson krautuovės OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 valandai vakare. Nedėlio- mis nuo 11 iki 12 valandai. Tel. Park 3310

Suite 7L. Tel. Park 7636 Dr. Ruth F. Bernot, Lietuvi Dentistė. Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcesterjyje.

Tel. Park 2148—W. Prityręs Lietuvos Fotografistas Jonas Černius, 8 Vernon st., Worcester, Mass. Traukiu paveikslius pavieniu, ves- tuvų, draugijų, išvažiavimų, paro- dų ir pagrabų. Darau krutamus paveikslius. Specialistas pištime didelių paveikslių. Užlaikau visuo- kius paveikslių rėmus.

Pope Optical Co., 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršū Moulton's krautuovės)

J. L. Pašakarnis Lietuvi optometristas ir akinų pritaikintojas. 377A BROADWAY, So. Boston, Mass.

Tel. Park 2470 BEN. MENDELSON Advokatas. ir registruotas notaras Lietuvos at- stovybei. Atlieka visus legalius darbus kaip Amerike, taip Europoj 390 Main st. Room 931-932 Worcester, Mass.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street Turtas — \$22,500,000 Įdėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio. BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet. Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakars.

NEW YORK HAMBURG UNITED AMERICAN LINES JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE. Trumpiausias Kelias į Visas Dalis Lietuvos! Laivai išplaukia kas savai- tē nuo Pier 86, North River, prie 46 St., per pietus. Kajutos su 2, 4, ir 6 lo- vomis ant visų laivų. Dideli valgomieji kambariai, salio- nai, ir pasivaikšiojimui dė- niui dėl trečios klasės pas- ažiurų. Laivai: Mount Clay, Hansa, Bayern, Mount Carroll, ir Thuringia, turi speciales kajutas taipgi. Nauji trijų srubių laivai: Resolute, Reliance ir Albert Ballian, veža 1, 2, ir 3 kla- sos pasaziurus. UNITED AMERICAN LINES, Julius Rottenberg, Inc., 260 Hanover Street, Boston, Mass. Ar vietiniai agentai.

"111" CIGARETAI! Jie yra GERI! 10c Pirk šiuos Cigaretus ir taupyk pinigus!

HOLLAND AMERICA LINE Geriausias, tiesiausias susisiekimas su Lietuva vandenui. Laivai perke- lia pasaziurus iš Rotterdamo tiesiai į Pilavą. Laivai išplaukia iš New Yorko: NIEUW AMSTERDAM Birželio 2. VEENDAM Birželio 9. ROTTERDAM Birželio 16. Musų laivai turi geriausias vietas dėl trečios klasos pasaziurų. Dėl užsakymų kreipkitės prie vietinių agentų, ar i HOLLAND AMERICAN LINE, 89 State St., Boston, Mass.

Anthony Oswald Shallna, Lietuvi advokatas, 366 BROADWAY, ROOM 2, Telephone, So. Boston 3520 SO. BOSTON, MASS.

CUNARD IS BOSTONO I LIETUVA per Liverpool, ant naujų, didelių, puikių alieju varomų laivų: SAMARIA—birželio 9—liepos 12 SCYTHIA—birželio 23—liepos 26 Greitas patarnavimas į Lietuvą ir į visas Baltijos valstijas. Puikios vie- tos, geras valgis. Taipgi is New Yorko, ypatingai prižiūrėta kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas utarninką ant trijų marių milžinų, su persėdimu Southamptono. MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA. CUNARD pinigini atskaitiniai, gerai- mi Lietuvoj greitai, užtikrintai, gerai. Dėl informacijų kreipkitės prie vietinio agento arba i CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd., 126 State St., Boston, Mass. Antanas J. Milleris, Lietuvi advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.